

Izhaaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1⁰⁰, lanskoletne 2⁰⁰; mesečna naročnina Din 20⁰⁰, zatljino 30⁰⁰. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 80-70, 80-69 in 80-71.

Jugoslovan

Št. 174

Ljubljana, petek, dne 31. julija 1931

Leto II.

PROFESOR BESTEIRO
novoizvoljeni predsednik španske ustavodajne skupščine.

Lloyd George bo ozdravel

London, 30. julija. AA. Zdravstveno stanje včeraj operiranega Lloyda Georgea je dobro. London, 30. julija. AA. Davi so objavili tale komunikacije: »Lloyd George je prebil mirno noč in se počuti dobro«. Kralj, kraljica in waleški princ so poslali Lloyd Georgeu simpatično brzojavko. Kralj se je s svoje jahte v Cowesu večkrat informiral o zdravstvenem stanju bolnika. Ko je ministrski predsednik MacDonald prispel z letalom v London, je takoj brzojavil Lloyd Georgeu, da se veseli, da je operacija uspela, in želi bolniku, da bi čimprej ozdravel. Preden so ga operirali, je Lloyd George narekoval svoji hčeri sporočilo liberalni poletni šoli, ki jo otvorijo danes v Cambridgeu.

Proti nemški taksi za potovanje v inozemstvo

Berlin, 30. julija. AA. Poslaniki Avstrije, Švice in Češkoslovaške so snoči izvršili skupno demaršo v zunanjem ministrstvu zaradi takse za potovanja nemških državljanov v inozemstvo. Protest bo predložen nemški vladi.

Berlin, 30. julija. d. Kakor poročajo s poučne strani, bo v teku prihodnjega tedna razveljavljena zasilna naredba o pristojbini 100 mark za potovanja v inozemstvo. Državno finančno ministrstvo je mnenja, da bo do takrat zasilna naredba izpolnila svoj namen, t. j., da zaustavi veletoke potnikov v inozemstvo v poletni največji sezoni in ga zaokrene v domače kraje, s čimer se prepreči odtok velikih množin denarja v inozemstvo.

Tehni italijanski pomisleki proti nemško-avstrijski carinski zvezi

Haag, 30. julija. AA. Zastopnik italijanske države senator Scialoja je imel pred stalnim mednarodnim razsodiščem dolg govor, s katerim je dokazoval, da je nameravana carinska zveza med Avstrijo in Nemčijo nezdružljiva z mirovnimi pogodbami. Razprava je bila nato odložena do petka. Listi pravijo, da so bili argumenti italijanskega delegata proti carinski zvezi med Avstrijo in Nemčijo zelo tehtni.

Berlin, 30. julija. AA. Tukajšnji krogi so zelo ogorčeni zaradi govora italijanskega pravnega svetovaleca profesorja Scialoja, ki ga je imel danes pred mednarodnim sodiščem v Haagu. Scialoja se je izrekel proti nemško-avstrijski carinski zvezi. Dejal je, da bi prišlo do vojne, če bi sodišče izjavilo, da Društvo narodov nima več nobene besede v tem vprašanju.

Večina nemških listov meni, da je skušal Scialoja tako vplivati na sodišče, ki ima izrecno nalogo, da razpravlja o spornih vprašanjih v neopredeljeni atmosferi.

List »Germania«, ki je v tesnih stikih z vlado, poudarja stališče vlade, da je razprava o nemško-avstrijski carinski zvezi dovoljena le s pravnega stališča. List upa, da bo poskus Scialoja, vplivati na haško sodišče z grožnjo vojne, imel ravno nasproten efekt.

Spomenik za vojvodo d' Aosta na Krasu

Rim, 30. julija. n. Zveza bojevnikov je sklenila, da se na enem izmed najvišjih vrhov Krasa postavi spomenik bivšemu poveljniku III. armade, vojvodi d' Aosta.

Zopet proces proti Slovincem v Trstu

Trst, 30. julija. n. Pred sodiščem v Gorici bo 28. avgusta kazenska razprava proti skupini kmetov iz Boveca, ki so obdolženi, da so zažgali italijansko šolo v Bovecu.

Miroljubnost Madjarske

Budimpešta, 30. julija. n. Zunanji minister grof Julij Karolyi je dal sotrudniku pariške »Volonté« daljšo izjavo, v kateri je naglasil miroljubnost Madjarske. Rekel je, da Madjarska ne spada v interesni krog nemške politike, oziroma mnogo manj, kakor nekatere druge države, ki jih Francija šteje za svoje prijatelje.

Nemčiji preostaja le še samopomoč

Pripravljajo nove finančne odredbe — Nemčija se mora sama prehraniti — Mnenje nemške industrije — Nezaupnica dr. Lutherju — Mac Donald za odpravo previsokih carin — Evropski državniki bodo obiskali tudi Rim — Mac Donald je optimist

London, 30. julija. AA. Predsednik angleške vlade se je včeraj vrnil iz Berlina. MacDonald je izjavil novinarjem, da je optimist glede sedanjih težav. Pristavil pa je, da ne more predvideti bodočih dogodkov.

London, 30. julija. AA. Ko se je ministrski predsednik MacDonald vrnil snoči iz Berlina, je dejal, da se bo delo, ki se je pričelo pri zelo uspešnem razgovoru z nemškimi državniki, nadaljevalo. Nadaljeval je, da bo poročilo bančnih strokovnjakov zelo važno za končni uspeh tega dela. To poročilo je zahtevala londonska konferenca, ki je priporočila, naj banka za mednarodna izplačila takoj sestavi odbor zastopnikov, ki naj bi jih imenovali guvernerji osrednjih bank. Odbor naj bi proučil vprašanje takojšnje potrebe Nemčije po nadaljnjih kreditih in možnosti konverzije dela kratkoročnih kreditov v dolgoročne.

Berlin, 30. julija. n. Nemčija se pripravlja, da si sama opomore in z lastnimi silami premaga težko gospodarsko krizo. Od včeraj dopoldne, ko sta odpotovala MacDonald in Henderson, vlada stalno zaseda in pravijo, da pripravlja celo vrsto odredb. Rezultate razgovorov, ki so jih imeli nemški državniki najprej s Stimsonom, nato z MacDonaldom in Hendersonom, šele sedaj prav razumejo. Stimson in MacDonald sta dala izjavi, v katerih sta izrazila, da je sedanje stanje v Nemčiji le prehodno in da bo Nemčija mogla sama obvladati krizo, ne da bi potrebovala neposredne tuje pomoči.

Sklepi nemških agrarcev

Značilni so sklepi, ki jih je soglasno sprejelo na svoji včerajšnji seji predsedstvo Državne agrikulturne zveze. Sklenili so med drugim:

»Ker so se izjalovili vsi poskusi, da Nemčija dobi inozemsko pomoč, ji preostaja le še samopomoč. Prva in najsvežija dolžnost vseh je, da zagotovijo narodno prehrano in to izključno s pomočjo lastnih domačih pridelkov in proizvodov. V ta namen se predlagajo soglasno te mere: z ozirom na promet z žitom in vinom naj se žito prodaja samo v tolikšni količini, kolikor ga je od časa do časa treba za izdelovanje kruha. Od 5. do 31. avgusta naj bi smel vsak poljedelec prodati samo tri četrtine krušnega žita v sorazmerju z zemeljsko površino, ki je bila zasejana z žitom. Na živinskem tržišču dogn živine ne sme biti večji, kakor je treba, tako da bo mogoče obdržati povprečne cene, in to za prašiče 65, za vole 55, za krave 45 mark za 100 kg žive teže.«

Tudi industrija se je oglasila

Sekcija zveze industrijskih in trgovskih zbornic v Bohumu, Dortmundu, Essenu in Münsterju so izdale proglas, v katerem je med drugim rečeno:

»Znova je v nevarnosti obstoj nemškega naroda, ki je navezan sam nase. Zaradi tega je treba storiti vse, da se zagotovi, da ostane produktivnost na svoji sedanji višini. Treba je zagotoviti poedinim podjetjem njihov obstoj. Absolutno je neuspel poskus, da se gospodarsko poslovanje uredi s prisilnimi merami. Zaradi tega je treba pred vsem radikalno znižati javne oddatke, reorganizirati javno upravo in omogočiti pretiran parlamentarizem. Treba je znižati proizvodne stroške v vsakem pogledu.«

Važna seja vlade

Vlada je imela danes popoldne sejo, ki je trajala dve uri. Zagotovljene so potrebne vsote za kritje vseh obveznosti ob zaključku t. m., vendar pa še v ponedeljek ne bo mogoče vzpostaviti svobodnega plačilnega prometa, kakor je bilo določeno z zadnjo odredbo. Tudi še ni gotovo, ali bodo sploh imenovali gospodarskega komisarja z diktatorskimi pooblastili. Če pride do tega, bo to mesto bržkone zavzel tajni svetnik Smitz. Vsekakor bodo uveljavljene vse nujne gospodarske mere do konca prihodnjega tedna. Šele nato nameravajo nemški državniki nadaljevati diplomatske razgovore, ki se bodo najbrže pričeli s posetom dr. Brüninga v Rimu.

Nezaupnica dr. Lutherju

Berlin, 30. julija. n. Snoči je bila seja državne zveze industrije. Soglasno so izrazili nezaupnico predsedniku državne banke dr. Lutherju. Posebna delegacija bo danes o tej nezaupnici obvestila državne kancelarja dr. Brüninga.

Pravijo, da bo vlada najprej uvedla spremembo v predsedstvu državne banke. Dr. Luther bo premeščen na neko drugo mesto, kjer bodo lažje prišli do izraza njegove pravniške sposobnosti. Socijalni demokratje so še vedno odločno proti temu, da bi postal predsednik državne banke iznova Schacht, toda resni časi zavračajo vsak takšen odpor.

Visoke carine — propast Evrope

London, 30. julija. n. Današnji listi naglašajo, da bo poročilo bančnih strokovnjakov, ki sedaj proučujejo položaj v Nemčiji, v nekaj dneh izdelano. Po informacijah nekaterih listov sta MacDonald in Henderson govorila z nemškimi ministri tudi o vprašanjih, kako bi se preuredilo gospodarstvo Evrope. Razgovarjali so se o trgovinskih pogodbah, o carinskem sistemu in o omejitvi produkcije. MacDonald se je postavil na stališče, da sedanje stanje v posameznih državah zavis od visokih carinskih tarifov, kar vodi do neizbežne propasti Evrope. Evropske države so v zadnjem času spoznale potrebo, da je treba stvoriti bazo za novo, nele politično, nego v prvi vrsti tudi gospodarsko sodelovanje. MacDonald je delal načrt, po katerem bi se dalo z uspehom priti do gospodarskega medsebojnega sodelovanja v Evropi. V tem načrtu je določeno progresivno zmanjšanje carinskih tarifov za vse evropske države, nadalje sklepanje mednarodnih pogodb za omejitev produkcije in racionalno razdelitev življenskih potrebščin.

Britansko zunanje ministrstvo je že ukrenilo vse potrebno, da se postavi to vprašanje na dnevni red bližnjega zasedanja Društva narodov. Vlade nekaterih evropskih držav so o vsem britanskem načrtu že obvestili. MacDonald meni, da je ta problem izključno evropskega značaja.

Atentati makedonstvujuščih razbojnikov

Malinov se »zgraža« — Kaj pričakujemo mi od bolgarske vlade?

Sofija, 30. julija. l. Ministrski predsednik Malinov je dal novinarjem izjavo o vprašanju, ali pomeni odpoved sporazuma Molov-Kafandaris s strani grške vlade to, da ne bo mogoče odložiti bolgarskih operacij. Nato so ga novinarji vprašali: »V jugoslovanskih listih smo čitali, gospod predsednik, da so se v Jugoslaviji izvršili atentati, zaradi katerih se sedaj obtožuje Bolgarska.« G. Malinov je odgovoril: »O izvršenih atentatih v Jugoslaviji vem le to, kar je objavila »Avala«. Ne morem drugače, kakor da izrazim svoj gnus zaradi teh nezmisljnih atentatov in zaradi tega, ker meša jugoslovanski tisk v vsjo to stvar Bolgarsko.«

Ko smo objavili podrobno poročilo o od-

Nesreča pri kopanju jarkov na albanski meji

Pod vodstvom italijanskih častnikov utrjujejo kraje na jugoslovansko-albanski meji

Solun, 30. julija. l. »Independent« prinaša to-le vest: »Poročajo iz Janjine, da so tam prejeli brzojavko iz Argirokastra, ki se glasi, da so pričeli pod vodstvom italijanskih častnikov z vso naglico utrjevati kraje na jugovzhodni albansko-jugoslovanski meji. Pri kopanju jarkov se je zgodila nesreča, ki je zahtevala življenje 47 grških vojakov, ki so služili v albanski vojski. Pri kopanju jarkov se je namreč udrl plaz zemlje in jih zakopal. Čudno je, da so se njihovi delovodje in dva albanska častnika rešili, med tem ko je vse vojske zemlja zasula in so se podušili. Med grškim prebivalstvom v Albaniji je sprico tega

Ameriko bo sicer treba obvestiti o vsem, kar bodo v tem pogledu storili, a k sodelovanju jo bo mogoče pritegniti šele tedaj, ko bo Evropa vsaj rekoliko reorganizirana.

Poset državnika v Rimu

Rim, 30. julija. n. Poslednji diplomatski sestanki v Londonu, Parizu in Berlinu so pripravili fašistovski tisk do tega, da je stalno računal z možnostjo novih sestankov, od katerih bi vsaj eden imel svoje torišče v Rimu. Še pred mesecem dni je »Giornale d' Italia« trdil, da nameravata nemški kancelar Brüning in zunanji minister Curtius priti v Rim, preden odideta v Pariz. Toda ta poset je izostal. Fašistovski listi so opravičevali to s tem, da je imel zunanji minister Grandi na konferenci 7. vesele v Londonu dovolj prilike, da je stopil v zvezo z nemškimi ministri.

Ko sta medtem te dni bila MacDonald in Henderson v Parizu, so fašistovski listi razglasili, da prideta v Rim. »Tribuna« pa je danes objavila vest, da bosta nemška ministra prav gotovo posetila Mussolinija in da se že bliža dan, ko prispeta v Rim. To se bo pa zgodilo vsekakor, preden se prične meseca septembra zasedanje Društva narodov.

Za mednarodno sodelovanje

London, 30. julija. AA. V spodnji zbornici je državni tajnik za zunanje zadeve Dalton izjavil, da bo angleška vlada skušala organizirati mednarodno sodelovanje za rešitev finančnih in gospodarskih težav Evrope.

Predsednik zbornice je zavrnil interpelacijo, naj ravna Anglija neodvisno od Francije. Minister financ Snowden se je priključil temu stališču.

Berlin, 30. julija. d. Pričakujejo, da bosta državni kancelar Brüning in zunanji minister Curtius v drugi polovici prihodnjega tedna odšla v Rim.

Jugoslovanska spomenica

London, 30. julija. n. Jugoslovanska komisija na konferenci finančnih strokovnjakov bo po prejetih navodilih predložila svojo spomenico glede vprašanj, ki se tičejo plačila vojnih dolgov in vplačil na ime reparacij.

kritju razbojniške akcije, katero vrši VMRO na našem ozemlju, smo že povedali, kaj pričakujemo od vlade g. Malinova. Proti takšnim dokazom, kakršne smo objavili, ni mogoče nikako oporekanje. Ti dokazi so pokazali, da so razbojniške tolpe VMRO prihajale in da še vpadajo na naše ozemlje iz Bolgarije. Mar tudi takšni dokumenti ne morejo zaleči pri g. Malinovu?

Naša javnost pričakuje od vlade g. Malinova, da bo energično nastopila in končno napravila konec delovanju te razbojniške tolpe. Šele tedaj nas bo vlada gosp. Malinova prepričala, da izjave o dobrih odnosih med sosedi niso same fraze, marveč iskrena želja in da je v Bolgariji vlada zares močnejša kakor skupina makedonskih razbojnikov.

Zvišanje obrestne mere v Angliji

London, 30. julija. AA. Angleška banka je davi zvišala eskomptno mero s 3 in pol na 4 in pol odstotka. To ni presenetilo londonske city, dasi se je odtok zlata iz Anglije precej zmanjšal in se je tečaj funta sterlinga stalno boljšal. Gospodarski krogi očitno s skrbjo zasledujejo položaj na kontinentu.

Banditi vzhoda

Usoda, ki je zadela te dni petorico bolgarskih komitašev, je za jugoslovansko javno mnenje zadostno jamstvo, da je ista usoda določena že vnaprej za vse druge petorka, ki bi se v svojih zločinskih namenih morda še usodile prekoračiti našo mejo. Zato je naše javno mnenje v tem pogledu popolnoma mirno. Varovanje naše vzhodne meje je v dobrih rokah in oni, ki jim je poverjeno, znajo napraviti v polni meri svojo dolžnost, naj se jim predstavi v še tako težavnih in nevarnih okoliščinah.

To je eminentno pozitivna stran zadnjega komitaškega zločinskega poskusa ob naši vzhodni meji. Dejstvo, da je bila tolpa pobita, oziroma polovljena, pa ima v tem pogledu še tem večjo vrednost, ker se kot hrabri in neustrašni branitelji nedotakljivosti naših mej niso izkazali to pot le poklični stražniki, temveč v prvi vrsti kmetje iz prizadetih naših obmejnih krajev. Zločinsko tolpo so odkrile kmetijske straže in bitka, v kateri so bili banditje iztrebljeni in polovljeni, se je vršila v glavnem med temi obmejnimi kmeti in zločinsko petorko. In ti naši obmejni kmetje se niso plašili ne napore na nevarnost, temveč jim je bila pred očmi le čast domovine in svetost naših mej, ki so jih hoteli ohraniti za vsako ceno pred grdimi in drznimi skrunilci.

To je moment, ki je sila poučen tudi za organizatorje same. Kako so oni vse drugače računali, dokazuje nazorno zadržanje onega dela bolgarskega tiska, ki je naklonjen zločinski akciji makedonstvujuših. Tj listi — v prvi vrsti uradno glasilo makedonske revolucionarne organizacije »Makedonija« — so bili tako globoko prepričani, da jim bodo njihovi naklepi uspeli, da so v preračunjenem času objavili z najdebelejšimi črkami, ki so jih imeli po svojih tiskarnah, senzacionalna poročila o atentatih v Južni Srbiji, o uničenih mostovih in vlakih. Z eno besedo: tako, kakor bi se bilo moralo po njihovih načrtih dogoditi.

Užitek, ki so ga hoteli servirati ti listi s svojimi senzacijami, pa se je spremenil po zaslugi hrabrih braniteljev naših mej v grenko lekcijo za voditelje banditov vzhoda same in obenem tudi za vse one inozemske kroge, ki plačujejo in uprizarjajo to zločinsko akcijo proti Jugoslaviji. Pa tudi onim inozemskim krogom, ki gledajo v svoji slepi dobri veri na akcijo makedonstvujuših kot na pokret nekake idealistične ali celo altruistične narave, bo hrabro in patriotsko zadržanje naših obmejnih krajev odprlo končno oči ter jih pončilo, da smatra prebivalstvo makedonstvujuših za to, kar edino so, namreč za organizirane tolpe plačanih banditov, ki po naročilu svojih inozemskih pokroviteljev in vzdrževalcev hočejo na vsak način preprečiti s svojimi zločini vzpostavitev normalnih odnošajev med Jugoslavijo in Bolgarijo.

S te strani gledani zločini teh band pa niso več nikake enostavne obmejne epizode, temveč morejo dobiti dalekosežen pomen mednarodnega značaja. Gnezdo makedonstvujuših je točno lokalizirano, zločinska organizacija identificirana, poleg tega je že povsem neizpodbitno dokazano, da je edini činitelj, ki more to zločinsko akcijo v korenu zatreti, izključno le bolgarska vlada, in sicer na ta način, da enkrat za vselej razdere gnezdo, v katerem se zločinci kotijo, da — z eno besedo — razpusti in razžene na svojih bolgarskih tleh organizacijo makedonstvujuših.

Razne intervencije velesil so bile napravljene v Sofiji, bile so dane obljube in zagotovila, a vedno se je pokazalo, da so bile to le lepe besede brez vsake vsebine. Tudi iz ust predsednika nove bolgarske vlade smo slišali take lepe in naravnost plemenite besede o potrebi iskrenega sporazuma s sosedi, a dejanja so bili zopet komični atentati, pripravljeni na bolgarskih tleh pred očmi odgovorne vlade in njenih organov.

Pariški list »Matin« je začel objavljati serijo člankov o organizaciji makedonstvujuših, v katerih imenuje te poslednje bandite vzhoda. Zadržanje vlad bivšega Demokratičnega zgovora je dokazovalo, da niso bili banditi vzhoda le plačani makedonstvujušci, temveč tudi vse oficijalne sile, ki so njihovo zločinsko akcijo trdile. Če so besede g. Malinova glede sporazuma s sosedi iskrene, potem več kaj mu je storiti. Dokazati mora z dejanji, da uradna Bolgarska in z njo zdrava večina bolgarskega naroda ne trpi več na svojem ozemlju organizacije banditov vzhoda.

Dokler tega ne stori, bodo vse lepe be-

»Zeppelin se vrača...

»Zeppelin« ni dosegel severnega

Dunaj, 30. julija. (d) Zrakoplov Grof Zeppelin se po zadnjih poročilih vrača iz severnih pokrajin preko Arhangelskega in Leningrada. V Leningradu pa ni pristal, kakor se je prvotno nameravalo, temveč nadaljuje svoj let proti Berlinu. Prihoda v Berlin pričakujejo še danes okrog 7. ali 8. ure zvečer.

Pariz, 30. julija. AA. »Tas« poroča: Dopisnik »Tasa«, ki leti z »Grofom Zeppelinom« javlja, da je Zeppelin 28. t. m. preletel Severno zemljo (zemljo Carja Nikolaja II.), nato pa je včeraj letel nad Novo zemljo. Danes pride v Leningrad.

Berlin, 30. julija. AA. Zrakoplov »Grof Zeppelin« se vrača iz polarnega ozemlja. V Leningradu prispe najbrže že danes.

Friedrichshafen, 30. julija. AA. Po 24-urnem molku se je zopet oglašil zrakoplov »Grof Zeppelin«. Zveze so bile prekinjene zaradi meteoroloških pojavov v arktičnem ozemlju. Po sestanku z ledolomilcem Maliginom je zrakoplov letel v smeri sibirskih obale. Ker so se medtem vremenske prilike poslabšale, je moral zrakoplov kreniti nazaj proti jugu. Snoči ob 9. uri je plul zrakoplov nad Arhangelskom. Danes dopoldne pa bo kratko postal v Leningradu.

Nova odkritja »Zeppelina«

Ruski profesor Samojlovič, ki se vozi na krovu Zeppelina, je poročevalcu »Neue Freie Presse« izjavil med drugim: Napravili smo senzacionalno odkritje, da so severne dežele neprimerno večje, kakor pa so do sedaj domnevali. Harmsworthland in Albert Eduardland ne obstojata. Eremitage je polotok, Aleksanderland pa je popolnoma drugačna, kakor so jo do sedaj na zemljevidu predstavljali. Na severovzhodu Franca Jožefa dežele smo bele otoke Nansenove topografsko začrtali. V Britanskem kanalu smo odkrili več otokov. Kljub večkratnemu svarilu pred direktnim poletom s Franca Jožefa dežele v severne dežele, češ, da je ta proga v juliju zaradi megle in poledenelosti najbolj nevarna, smo jo vendar v 5 urah brez zaprek preleteli. Zal pa je izostal zaradi megle in slabega razgleda nameravani pristanek na Kamenovem otoku. Kar smo v 4 dneh napravili, za to bi več polarnih odprav bkrati potrebovalo dve do tri leta.

»Zeppelin« zopet nad Berlinom

Berlin, 30. julija. AA. Po uspelem poletu v polarne kraje, se je »Grof Zeppelin« pojavil nocoj nad Berlinom. Krožil je nad mestom pol ure, nakar je pristal nocoj ob sedmih na letališču Tempelhof, kjer ga

Prekoceanski letalci

London, 30. julija. AA. Ameriška letalca Herndon in Pangborn, ki sta hotela leteti iz Newyorka v Moskvo, sta morala sinoči pristati v Cardiganu na Angleškem. Danes dopoldne sta priletela na letališče v Creydonu.

O letalcih Boardmanu in Polando, ki sta na potu iz Newyorka v Carigrad, manjkajo poročila.

London, 30. julija. AA. Blizu Cardinga v Southwalesu sta sinoči pristala ameriška letalca Clyde Pangborn in Hugh Hendon.

Dvignila sta se v zrak v torek zjutraj v Newyorku, da poletita okrog sveta. Polet preko Atlantskega oceana je bil silno težak, ker ga je na vsej poti ovirala megla. Letalca sta bila tako prisiljena pristati v Walesu in prekiniti polet.

O drugem ameriškem letalu, ki ga vodi Američan Boardman in Polando, ni še vesti. Letalca sta startala v torek, da poletita v Turčijo.

London, 30. julija. d. Ameriška oceanska letalca Herndon in Pangborn, ki sta predvčerajšnjim v Newyorku startala za polet v Moskvo, sta prispela v Moylgrove na Škotskem. Po kratkem odmoru sta nadaljevala svoj polet v Moskvo.

Carigrad, 30. julija. d. Ameriška letalca Boardman in Polando, ki sta istotako predvčerajšnjim v Newyorku startala za polet preko Oceana s ciljem Carigrad, sta danes ob 13²⁰ v Carigradu brez zaprek pristala.

Atentat na kitajskega generala Čangkajskega

Nanking, 30. julija. AA. Redarstvo je odredilo obsežne varnostne ukrepe, da zaščitijo življenje generala Čangkajskega. Kakor sedaj poročajo, je bil na Čangkajskega izvršen drzen atentat v javnem parku v Nanhangju, kjer je glavno taborišče nacionalistične vojske. Iz gozda je bilo na Čangkajskov avtomobil oddanih več streliv, ki pa ga niso zadeli. Straža je preiskala ves park, ne da bi našla atentatorje. Kasneje so v mestu prišli 3 sumljive osebe, ki so priznale, da jih je nasprotna vlada najela, naj ubijejo Čangkajskega. Vse tri so takoj usmrtili.

»Hoovrovo vino«

Strasbourg, 30. julija. AA. V Porenju imajo navado, da dajo vsakoletni trgatvi posebno ime. Ker je Hoover predlagal moratorij, so ga krstili za »Hoovrovo vino«.

sede zaman, a bolgarska politika bo tudi nadalje to, kar je bila do sedaj, namreč tleka protislovanskih in protibalkanskih interesov turca. Zgodovina Balkana, in posebnost Bolgarije, pa nas uči, da ni ostala taka politika pri nobenem balkanskem narodu nezakazovana, temveč da se je vedno kruto maščevala.

tečaja — Važna nova odkritja

je tisočglava množica burno pozdravljala. Zrakoplov je zbral veliko znanstvenega materiala. V Berlinu ostane še nekaj ur, da obnovi gorivo in ukrca nekaj potnikov, nakar bo še tekom noči nadaljeval polet v Friedrichshafen. Dr. Eckenherja in njegove pogumne tovariše so pozdravili zastopniki države vlade, mestnih oblasti. Vsi potniki so se navdušeno izrazili o čudovitem poletu nad polarnimi pokrajinami. Prof. Samojlovič je dejal, da so zrakoplovi idealno sredstvo za polarna raziskovanja in da bi prejšnje polarne ekspedicije potrebovale leta in leta, da bi storile to, kar je storil zrakoplov »Grof Zeppelin«.

Znanstveniki, ki so se udeležili poleta, so sodelovali v popolnem sporazumu in končali svoje delo v dveh dneh. Prof. Samojlovič je dalje izrekel upanje, da bodo polet čim prej ponovili in sicer na širši mednarodni podlagi, ker so stroški polarnih poletov preveliki za privatno iniciativo.

Zrakoplov ni izvedel celotnega poleta, kakor so prvotno nameravali, ker je izgubil preveč časa v Franc Jožefovi deželi. Tu je ostal na prošnjo znanstvenikov skoraj en dan namesto nekaj ur. Znanstveniki so hoteli popraviti zemljevid tega otočja, ker so dognali, da so sedanji zemljevidi neločni. V torek je zrakoplov dosegel Severno deželo, bivšo Deželo Nikolaja II. — Dognali so, da je ta dežela veliko večja, kot so prvotno menili. Ker je zmanjkovalo goriva, je dr. Eckenher sklenil opustiti nameravani polet do novosibirskih otokov in vrniti se preko Novaje Zemlje. Ker je bilo slabo vreme, se zrakoplov v Leningradu ni ustavil in je nadaljeval pot proti Berlinu. Obkrožil je dvakrat Leningrad in vrgel s pomočjo malega padala več zabojev z listinami in pismi ruskih članov ekspedicije.

V brzojavki sovjetski vladi se je dr. Eckenher zahvalil za pomoč in obžaloval, da ni mogel pristati v Leningradu. Zanimivo je, da je zrakoplov tekom poleta čul jasno poročila vseh radio-postaj od Berlina do Tokia, dočim ni nobena radio-postaja slišala njegovih brzojavk.

V zrakoplovu ni bilo vesti 30 ur. Menijo, da so v polarnih pokrajinah lakozvane mrtve cone, ki so bile doslej neznane.

Pisma in živila za profesorja Ušakofa, vodjo skupine, ki je na osamljenem otoku Severnaja Zemlja, niso mogli oddati. Nad otokom je ležala gosta megla. Zato so vrgli zabojce pri Dicksonovem otoku, na ustju reke Jenisej, odkoder bo poštni parnik spomladi prinesel Ušakofu te stvari.

Zvišanja obrestne mere

London, 30. julija. d. Angleška banka je danes zvišala svoj diskont od 3 in pol na 4 in pol odstotka.

Stockholm, 30. julija. d. Švedska drž. banka je zvišala diskont od 1 na 4 odstotke.

Dnevnik prof. Wegenerja

Berlin, 30. julija. AA. Nemška grenlandska ekspedicija javlja, da je našla dnevnik prof. Wegenerja. V dnevniku so važne znanstvene beležke do 10. septembra prejšnjega leta. Prof. Wegener je tragično preminul na potu iz notranjosti Grenlandije k obali. Nedavno tega so našli njegovo truplo. Sedaj išče ekspedicija še njegovega spremljevalca, da ugotovi, pod kakšnimi okoliščinami je preminul Wegener.

Prof. Piccard se bo znova dvignil v stratosfero

Berlin, 30. julija. n. »Deutsche Tageszeitung« javlja iz Bruslja, da namerava profesor Piccard napraviti nov polet v stratosfero, da preizkusi aparate. Sedaj bi se dvignil še v večje višave, kakor zadnjič.

Nezadovoljstvo z bolniškim zavarovanjem v Angliji

London, 30. julija. AA. Na včerajšnji debati o bolniškem zavarovanju v spodnji zbornici je parlamentarna podtajnica ministrstva za zdravje priznala, da se nepričakovano mnogo izplačuje na boleznih mladih ljudem, ki bolehalo na kratkotrajnih boleznih. Narasčanje boleznin in drugih podpor, predvidenih po zakonu o bolniškem zavarovanju, ni v nikakem pravem razmerju z narodnim zdravjem. O položaju osrednjega bolniškega fonda se trenutno zelo skrbno razpravlja. V razpravi je tudi zvišanje bolniških prispevkov. Minister zdravja Arthur Greenwood je dodal, da bi zmanjšanje upravnih stroškov precej popravilo položaj.

Tekme za Schneiderjev pokal

London, 30. julija. AA. Letošnje tekme za Schneiderjev pokal, ki bo 12. septembra, se udeležijo skoraj gotovo Italija, Francija in Anglija. Del italijanskega moštva prispe v Calshot 12. avgusta, glavni del pa 26. avgusta. Francosko moštvo šteje 18 članikov in 67 drugih vojakov. Med temi bo 6 pilotov. Francoski letal bo 6 do 9. Francozi prispejo 29. avgusta.

Pogumna letalka

London, 30. julija. AA. Letalka miss Amy Johnson je včeraj pristala v Kazanu, 450 milj od Moskve. Odhod iz Moskve je morala letalka odložiti, ker ji je bilo sovjetsko društvo za pospeševanje civilnega letalstva priredilo slavnostno večerjo. Letalka ima s seboj avtomatsko pištolo. Za polet iz Londona v Tokio bo potrebovala 6 dni. Vrnila se bo po isti poti.

Pojasnilo glede tolmačenja predpisov o sodnih takсах

Beograd, 30. julija. AA. Davčni oddelek fin. ministrstva je izdal pojasnilo glede tolmačenja čl. 42 predpisov o sodnih takсах. Gre za ugotavljanje krivice, ki jih zagreše finančne direkcije. Direkcije smejo poveriti preiskavo in zaslišanje pri davčnih upravah, ne smejo pa jim poveriti pravice, da izreko razsodbo.

Za zaščito uslužbencev TPD

Beograd, 30. julija. k. Zaradi znižanja mezd in uradniških plač v Trbovljah prizadeti so poslali na pristojna mesta prošnjo, s katero prosijo zaščite.

Ogled vojnih ustanov v Pančevem

Beograd, 30. julija. n. Včeraj je posetil Pančev vojni minister general Dragomir Stojanović. Spremljal ga je kabinetni šef polkovnik Todorović. Minister si je ogledal vse vojne ustanove v Pančevem.

Občni zbor Društva jugosl. turistov

Beograd, 30. julija. j. Pod vodstvom g. Baniča se je vršil danes popoldne občni zbor Društva jugoslovanskih turistov. Poslali so vdanostno brzojavko kralju in pozdravne brzojavke prometnemu in trgovinskemu ministru. Sledila so poročila upravnega odbora in končno volitve. Za predsednika je bil ponovno izvoljen gosp. Banič.

Preložena otvoritev dveh železniških prog

Beograd, 30. julija. AA. Otvoritev prog Lopatica — Raška in Čukarica — Beograd Sava ter njih izročitev prometu se ne izvrši zaradi tehničnih zaprek 1. avgusta, kakor je bilo razglašeno v »Prometnem vestniku« v št. 30 in 31, nego se proga Lopatica Raška otvori 7. avgusta, proga Čukarica — Beograd — Sava pa 15. avgusta.

Stalna razstava naše ženske narodne umetnosti

Beograd, 30. julija. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da je Kolo srbskih sester sklenilo, da pretvori svojo razstavo narodnih vezenj, tkanin in noš v stalno razstavo, da tako ustvari stalno propagando za našo narodno umetnost.

Prva zveza za selekcijo konj pasme »Nonius«

Beograd, 30. julija. AA. Ustanovitev Prve zveze za selekcijo konj pasme Nonius.

Organizacija za selekcijo konj pasme Nonius, ki jih je zdaj 23, so sklenile sklicati sredi avgusta ustanovno skupščino svoje zveze na posestvu Karagorgiove, kjer posebno goje konje te pasme. Razen zastopnikov kr. banskih uprav se skupščine udeležijo tudi načelnik oddelka kmetijskega ministrstva dr. Ljudevit Prohaska.

Brezposelnost v Dalmaciji

Split, 30. julija. k. Na ozemlju splitske delavske zbornice je bilo ta mesec 3360 delavcev nezaposlenih.

Šahovska tekma

Amsterdam, 30. julija. n. Zaključena je tekma med nizozemskim šahovskim prvakom dr. Euwe-jem in bivšim svetovnim prvakom Capablankom. V devetih partijah je Capablanka zmagal s 5 in pol proti 3 in pol.

Jesenski sejem v Lipskem

Leipzig, 30. julija. AA. Letošnji jesenski sejem bo od 30. avgusta do 3. septembra.

Največja nemška provinčna banka

Dresden, 30. julija. AA. Upravi Saške državne banke in Splošnega nemškega kreditnega zavoda sta sklenili fuzijo. Novi banki se bodo pridružile še druge. Ime novega zavoda bo: »Splošni nemški kreditni zavod«. Zavod bo največja nemška provinčna banka.

Znižane plače gledaliških igralcev v Nemčiji

Berlin, 30. julija. AA. Zveza berlinskih gledaliških ravnateljev je sklenila znižati plače svojih prvih igralcev na 3000 mark mesečno. Izjemoma pa bodo dobri igralci lahko deležni še čistejša dobička.

Patriotizem bosanskih muslimanov

Sarajevo, 29. julija. AA. Muslimansko kulturno društvo »Narodna Uzdаница« je s svoje glavne skupščine poslala Nj. Vel. kralju tole brzojavko:

»Delegati muslimanskega kulturnega društva »Narodna Uzdаница« v Sarajevo, zbrani na letni skupščini, pozdravljajo svojega vzvišenega vladarja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in mu izražajo svojo neomajno zvestobo in udanost. Živel Nj. Vel. kralj, naš ljubljani vladar Aleksander I. in njegov kraljevski dom!

Spor med Anglijo in Kitajsko

London, 29. julija. AA. Včeraj je z letalom prispel v Nanking angleški poslanik na Kitajskem Miles Lampson. Pojasnil bo kitajski vladi, da smatra angleška vlada afero Johna Thorburna, ki so ga kitajske oblasti 3. junija aretirale, za resno.

»Times« komentirajo Thorburnov primer in pravijo, da je treba vprašanje o odpravi ekstritorijalne jurisdikcije rešiti z vso previdnostjo. Sedanji sistem ima svoje hibe in anomalije. Vendar je v kitajskih pristaniščih in zlasti v Šanghaju še vedno potreben, ker Kitajska ne more prisiliti svojih uradnikov, da spoštujejo zakone.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 30. julija (d). Temperatura bo še nadalje zmerno naraščala; spremenljiva oblačnost; tudi niso izključene nadaljnje krajevne nevihte.

Dr. Fr. Ilešič — šestdesetletnik

Včeraj je praznoval 60-letnico svojega rojstva dr. Fran Ilešič, redni profesor za slovenski jezik in književnost v Zagrebu, eden naših najbolj plodovitih in delavnih literarnih zgodovinarjev, publicistov in ideologov našega narodnega osvobodjenja.

Dr. Ilešič se je rodil dne 30. julija 1871 pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Gimnazijo je študiral v Mariboru, univerzo v Gradcu in L. 1901, promoviral sub auspiciis imperatoris. Poučeval je na I. in II. državni gimnaziji ter na ženskem učiteljski v Ljubljani, po preobratu pa je bil poklican za rednega profesorja na zagrebško univerzo.

Književno in publicistično delo, ki ga je dr. Ilešič opravil v svojem življenju, je ogromno. V nešteti razpravah, člankih in listkih je obravnaval probleme naše kulturne zgodovine — in skoraj ni dobe v naši preteklosti in ni kota v naši domovini, ki se ga ne bi bil dotaknil njegov ustvarjalni duh. S posebno ljubeznijo je študiral kulturo svoje najstarejše domovine in odtod je najbrž našel pot do svojega modernega ilirizma — do idej, s katerimi je pomagal rušiti staro monarhijo in po katerih je postal eden najodličnejših utemeljiteljev novega časa in naše svobode.

V naši kulturni zgodovini bo dr. Ilešič zavzemal odlično mesto kot književnik, jezikoslovec, zgodovinar in ideolog, ki je s svojim delom izpolnil eno največjih in najodličnejših razdobj našega razvoja. Naj se čestitkam za njegov jubilej pridružimo tudi mi.

Počastitev spomina očeta praških slovenskih akademikov prof. Choudounskega

Letos spomlad je umrl v Pragi vneti prijatelj našega naroda velezaslužni vseučiliški profesor dr. Karl Choudounsky.

Cele generacije slovenskega dištva, ki je študiralo v slovanski Pragi, so ohranile v svetlem spominu ime tega moža, ki je bil desetletja prvi oče praških slovenskih akademikov. Z globoko hvaležnostjo se številni naši izobraženci, ki zavzemajo danes ugledna mesta v javnem življenju, spominajo darežljive roke iz zlatega srca tega plemenitega učenjaka. Zato je njegova smrt bolešno odjeknila v mnogih srcih.

Profesorju dr. Choudounskemu pa nismo dolžni hvale in pietete samo kot očetu praških slovenskih dijakov. Bil je goreč prijatelj naših krajev in posebej naših gorenjskih planin; on in njegovi prijatelji so privedli češke turiste v naše gore, proti katerim se je takrat obrnila raznarodovalna ofenziva. Dolga leta je svoje počitnice preživljal na naših tleh. V živem spominu so še prebivalstvu Jezerskega in okolice prisrčni stiki prof. Choudounskega z našim ljudstvom, ki ga ni samo vzpodbujal v narodni zavesti, marveč je kot zdravnik bil mnogim in mnogim neprecenljiv svetovalec in rešitelj. Mirno lahko trdimo, da gre čehom, zlasti pa prof. Choudounskemu v znatni meri hvale za to, da so naši obmejni planinski kraji, osobito Jezersko z okolico kljubovali nemškemu navelu.

Častnemu članu bivše praške »Ilirije« in velezaslužnemu pospeševalcu planinske misli na Slovenskem, velikemu Slovancu prof. Choudounskemu nameravala Jugoslovanska-čehoslovanska Liga in Slovensko planinsko društvo v Ljubljani pokazati hvaležnost našega naroda tako, da mu na Jezerskem odkrije spominsko ploščo.

Svečanost odkritja te plošče je določena na dne 15. avgusta t. l. Tega dne so bodo v Jezerskem zbrali številni prijatelji jugoslovansko-čehoslovanske vzajemnosti. Svojo udeležbo so že obljubile mnoge odlične osebnosti, med njimi predvsem čehoslovanski poslanik v Beogradu g. dr. Robert Flieder. Podpisani organizaciji opozarjajo na to prireditve vso našo javnost. Posebno pa vabimo člane bivših praških akademskih društev, zlasti najstarejše »Ilirije«, »Adrijane« in »Jugoslavijske«. Bodi ta dan tovariški

sestaek vseh, ki so ohranili hvaležnost in simpatije ne samo do mecen dr. Choudounskega, marveč do zlate Prage in češkega naroda sploh. Združimo se tega dne na naših lepih gorenjskih tleh in pokažimo z obilno udeležbo na tej svečanosti, kako globoke nerazdružljive vezi spajajo oba naroda. Posebej pa opozarjamo na to

planinsko svečanost naše planince in jih vabimo, da v čim večjem številu počaste spomin pionijskega našega planinstva.

Podroben program svečanosti na Jezerskem bo objavljen v listih. Jugoslovanska-čehoslovanska liga in Slovensko planinsko društvo v Ljubljani.

V avgustu bodo rudarji delali samo 19 dni

Praznovali bodo z nedeljami 12 dni — Trboveljska črna dolina se pogreza v bedo

Rudniška uprava razglasa, da bodo rudarji v mesecu avgustu praznovali 1., 3., 8., 15., 17., 22. in 29. avgusta, torej bodo praznovali skupno z nedeljami 12 dni, delali pa 19 dni, dočim so v mesecu juliju praznovali skupno z nedeljami 14 dni, delali pa 17 dni.

Ce bo ostalo pri zgoraj napovedanih »praznovanjih«, potem izgleda, da se bo položaj vsaj nekoliko omilil, ni pa seveda izključeno, da bodo še tekom meseca napovedali novi praznovanje dnevi, kakor se je to zgodilo tudi v juniju.

liju.

Vsekakor pa je položaj v rudarskih revirjih slejkoprej povsem neizvesten; delavstvo obhajajo temne slutnje, da z redukcijo plač vsega trpljenja še ni konec. Dolžnost vseh odločilnih činiteljev je, da sporazumno iščejo in najdejo izhod iz tega težkega položaja, v katerem se ne nahaja le delavstvo, marveč tudi gospodarski krogi in prebivalstvo revirjev, kajti če ne bo kmalu rešitve, bo naša težko preizkušena dolina zabredla docela v bedo.

Zlat jubilej gasilnega društva v Dol. Toplicah

Spada med najstarejša gasilna društva na Dolenjskem — Uspela proslava

Dne 17. aprila t. l. je poteklo 50 let, kar je bilo v Dol. Toplicah ustanovljeno prostovoljno gasilno društvo, ki spada med najstarejša gasilna društva na Dolenjskem. Preteklo nedeljo se je vršila slavnostna proslava zlatega jubileja pod pokroviteljstvom bana g. dr. Marušića, ki ga je zastopal sreski načelnik g. vladni svetnik Leger iz Novega mesta.

Toplice so si nadele praznično lice, da tako počaste polstoletno delo človekoljubja, došle goste in bratska gasilna društva, ki so v zelo častnem številu prihiteli proslaviti redki jubilej.

Po sprejemu gasilnih društev iz Podturna, Poljan in Črnučij na eni strani ter onih iz Dobindola in Vrhnice na drugi strani, je krenila povorka, kateri so se pridružili domači Sokoli z društvenim in naraščajšim praporom ter lepim številom deklet v nar. nošah, izpred gasilnega doma k sprejemu banovega zastopnika, zastopnikov gasilnega saveza in župe ter bratskih društev, ki so prišli od savelne strani. Dospeli goste je pozdravil društveni načelnik g. Ivan Zvan, nakar se je številna povorka s konjeniki in godbo na čelu napotila proti župni cerkvi.

Ob 11. uri je brat topliški župnik Fr. Erzar sv. mašo za pokojne društvene ustanovnike ter dobrotnike. Po končanem cerkvenem opravilu se je vršila na kopaljskem trgu slavnost. Prvi je v imenu občine župan g. Adolf Pečjak pozdravil zastopnika g. bana, sreskega načelnika, zastopnike gasilnega Saveza, gasilske župe in druga društva. Nato je namestnik g. bana z lepiimi besedami slavlil delo gasilcev ter čestital zlatemu jubileju ter bodril k izvrševanju dolžnosti do bližnjega, domovine in države ter udanosti in ljubezni do Nj. Vel. kralja in visokega kraljevskega doma. Govorila sta še župni načelnik in zastopnik gas. Saveza, ki je svoj govor zaključil z udanostnim pozdravom kralju. Godba je zasvirala državno himno, katero so gasilci v pozoru in zbrano občinstvo odkrili glav poslušali. Razdelile so se še na zadnjem občnem zboru izvoljenim častnim članom g. dr. Konvalinki, g. Maši dr. Konvalinkovi, Ig. Sitarju, Legan Matiji in veleposelniku Karlu Auerpergu častne diplome ter gasilem spominske kolajne.

Nato je povorka krenila na pokopališče, kjer se je vršila spominska žalna svečanost v čast pokojnemu ustanovitelju Kulavici, Josipu Zupanu in drugim pokojnim. Ob grobovih pok. ustanovitelja Kulavice in mnogoletnega načelnika Josipa Zupana so se postavili prapori, župnik g. Erzar je molil pogrebne molitve, godba je zaigrala žalostinko, pevci so zapeli »Polnoladi vse se veseli«, nakar je govoril g. Martin Matko, tudi bivši načelnik, spominski govor. V lepih besedah se je spominjal blagopojnih na domačem pokopališču in onih, ki počivajo na bojnih poljanah in tudi onih bivših gasilcev, ki jih je usoda petjala preko oceana v daljno Ameriko, katerim so vsi navzoči zaklicali: »Slava!«. Pevci so še odpele »Usni nas

Gospod, nakar se je žalna svečanost zaključila. Na trgu se je še vršil mimohod čet, nakar je bil razhod.

Ob 14. uri je bil slavnostni obed v kopaljski restavraciji. Vrsto napitnic je otvoril načelnik g. Zvan, ki se je zahvalil na visokem pokroviteljstvu slavnostne prireditve g. banu in njega zastopniku g. sreskemu načelniku. G. sreski načelnik je v svoji napitnici pozdravil duh, ki vlada v Toplicah v vzajemnem delu med gasilstvom in Sokolstvom, ki se je tako lepo izražal v objemu sokolskih in gasilskih praporov. V imenu občine je čestital g. župan Pečjak, dr. Konvalinka se je zahvalil za odklovanje z imenovanjem častnim članom, starostu Sokolskega društva br. Gregorc je govoril v imenu Sokolskega društva ter primerjal delo gasilstva in Sokolstva, ki sloni na sokolskem principu bratstva. Gasilstvo gasi elementarni ogenj, Sokolstvo pa neti požar ljubezni do bližnjega, do naroda in države, ter do ljubezni, ki se ovija okoli zvišene osebe Nj. Vel. kralja Aleksandra. Vrsto napitnic je zaključil zastopnik gas. zveze g. Pristovšek.

Ob 16. uri se je vršil slavnostni občni zbor, ki ga je otvoril načelnik g. Zvan s pozdravom na vse navzoče poimenoma ter predlagal udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, kateri predlog je bil z navdušenjem sprejet. Nato je izročil besedo šolskemu upravitelju ter starosti Sokolskega društva br. Gregorc, ki je obirno poročal o razvoju gasilnega društva v Toplicah v polstoletni dobi. Govorili so še sreski načelnik in gosp. Martin Matko. Slavnostni občni zbor je izvolil gosp. Ig. Mrharja, posestnika v Dolenji vasi pri Ribnici, ki je imel pri ustanovitvi velike zasluge za ustanovitev gasilnega društva, ter Marjano Matko, reorganizatorja in v l. 1908—1919 načelnika, častnim članom.

Po zaključitvi občnega zbora so zborovalci odšli na veselični prostor, kjer se je razvila lepa in živahna zabava.

Slavnost 50-letnice se je lepo zaključila in prirediteljem čestitamol! Na pomoč! Zdrave!

Uspeh merkantilnega tečaja za učiteljstvo

Ljubljana, 30. julija. Srednji šoli v Ljubljani enomesečni tečaj za poučevanje merkantilnih predmetov na trgovskih in obrtnih nadaljevalnih šolah v Dravski banovini. Tečaj je v vsakem oziru izvrstno uspel.

Tečaj je obiskovalo 40 učiteljev in učiteljic iz vseh krajev slovenske zemlje in bo prav zaradi tega nov duh, novo življenje in pouk v duhu sedanjega časa zanesen skoroda v sleherni našo nadaljevalno šolo. Trgovski in obrtniški vajenci bodo dobili globokih pobud, temeljite vede in znanja, ki jih bo usposobilo za uspešno nastopanje v poznejšem življenju.

Iz ozirov deljenega nadaljevalnega šolstva so tudi tečajniki postali predavanja deloma lo-

čeno; za obrtniško stroko posebej in za trgovsko zopet zase. V vsem času tečaja se je s snovjo močno pohitevalo in niso imeli učitelji prav nič oddiha. Naj ugotovimo samo, da je vsak udeleženec porabil samo pri knjigovodstvu za 56 Din papirja! Predavatelji, sami poznani veščaki v svojih področjih, so znali združiti potrebno in koristno. Sodni nadsvetnik dr. Sterle je predaval o meničnem in trgovskem pravu ter o državnostvu. Direktor trgovske šole g. Gogala je do potankosti seznanil tečajnike z enostavnim in dvostranim knjigovodstvom. Številni vzgledi in mnogotere praktične vaje so silile slehernika k neprekinjenemu sodelovanju. Kalkulacijo je obdelal prof. Kline in obrtno spise prof. Lenarčič. Trgovsko računstvo in trgovske spise je predaval prof. Modic. Učiteljstvo sta obiskala tudi tajnik Zbornice TOI dr. Pretuvar, ki je v poljudnih besedah upeljal poslušalce v smotre obrtniškega in trgovskega stanu ter njegovega sodobnega stanja, in tajnik Okrožnega urada g. Pintar, ki je obrazložil smisel delavskega zavarovanja in funkcijo OUZD vobče. Tedaj mnogo pestrega, raznoliko izbranega gradiva, ki daje ob študiranju prave podlage in moči za poznejšo rabo v šoli.

Udeleženci so znali spretno družiti teorijo s prakso. Številne ekskurzije so to naredile. Učitelji so obiskali Kolinsko tovarno, tovarno Saturn, Vrhniko in včeraj dopoldne naprave v Okrožnem uradu. Skrbnega in tovarniško delavnega predsednika so imeli tečajniki v osebi učitelja gosp. Lojzeta Hofbauerja iz Hrastnika, ki je v vseh željah in namerah neutrudljivo posredoval pri vodstvu. Inspektor obrtnega nadaljevalnega šolstva gosp. Presl je skušal tečajnikom v okviru možnosti ustreči. Vladalo je na vse strani prijetno soglasje. Prof. Jeran je nudil kot ravnatelj Akademikega kolegija pod krovom snažno urejene stabe v Kolodvorski ulici gostoljubno streho izvenljubljanskim učiteljem, uprava Ilirije pa je znižala vstopnino kopalcem.

Merkantile so se pridno gibali tudi izvanučnih ur. Večkratni sestanki v Učiteljski ti-skarni so združili tovariše v prijetni harmoniji za delo na napredku strokovnega šolstva; višek pa so dosegli tečajniki s skupnim sestankom s predstavniki ljubljanskega obrtniškega, o katerem smo poročali včeraj. V tem položaju so storili tečajniki toliko, da zaslužijo vse priznanje javnosti.

Tečaj je končan. Veliko večino gg. učiteljev so popeljali današnji vlaki na domove. Uspehi in prizadevanja pa bodo prišli do izraza z otvoritvijo naših prosvetnih hramov na jesen.

Spomenica Sokola v Škofji Loki

V proslavo 25-letnice Sokola v Škofji Loki je izšla te dni spomenica, kot jubilejna publikacija društva. Zamisek društvene uprave, da je izdala sokolski spis, je gotovo razveseljiv in hvalevreden, tembolj, ker so sokolska društva, ki bi izdajala povodom svojih proslav tiskane knjige, zelo redka. Škofjeloški Sokol upa s svojo spomenico vzbuditi med članstvom ljubezen in veselje do sokolskega dela in pokazati obenem vsef javnosti notranjo društveno moč. Knjiga obsega 100 strani revijalnega formata in je tiskana na finem belem papirju. Krasejo slike starost, načelnikov in načelnice, odsekovi itd. Vseh slik je 36, ki dajejo spisu prav prijetno lice. Zlasti naslova stran, narodno simbolična v več barvah, je vzorna, enakovitek.

Notranjost knjige je poleg predgovora, ki ga je oskrbel brat Gaber, razdeljena v pet samostojnih oddelkov. Sokolsko stremljenje je opisal brat Rudolf Horvat, zgodovinski razvoj društva brat Zaharstnik. Drugi del knjige ima opise tehničnega dela, nakar sledi spis br. dr. Prešerna o smučarstvu. Brat Berčič piše o nogometu, br. dr. Rant o zdravstvenem odseku. Tretji del spomenice je posvečen prosvetnemu delu društva, četrti del pa gradnji Sokolskega doma. V zadnjem delu spomenice so spomini na plebiscitne dneve na Koroškem, br. Drenič pa opisuje svoje spomine kot bivši voditelj škofjeloškega Sokola iz prvih začetkov ustanovitve. Na koncu so imenovani umrli člani in članice ter oni, ki so padli v svetovni vojni.

Spomenica, ki je remek delo, Sokolstvu pravtoplo priporočamo. Stane 15 Din in se naroča pri Sokolu v Škofji Loki, ali si jo morejo udeleženci proslave nabaviti v nedeljo 2. avgusta t. l. Zdravo!

Agitirajte za Jugoslavo!

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklice.

Dve uri spanja sta zadostovali, da je njeno obličje dobilo zopet svojo skoraj otroško svežost. Nad nekoliko premajhnimi, svetlosivimi očmi so se ločile dolge obrvi, ki so se skoraj dotikale nad majhnim, ravnim, pravilnim nosom. Lepo zarisane ustnice so bile zaprte. Arijana ni premišljevala o svoji nalogi, ampak poslušala zastajajoče odgovore učenk. Pod črnimi vekami so se ji lesketale sive oči in morala se je očitno zatajevati, da ne bi pomagala tovarišicam v stiski.

Neka ob steni stoječa nadzirajoča dama je pogledala na svojo uro in šla iz sobe. Dve minuti pozneje se je vrnila s šolsko voditeljico. Profesorji so ji postrežljivo ponudili stol pred odrom. Gospa Znamenska pa se je zahvalila s pokimom glave in sedla bolj zadaj za učiteljskim stolo.

Rahlo mrmranje je šlo po dvorani. Mlade deklice so se polglasno pogovarjale.

»Ze zopet je tu.«

»Vselej je tu, kadar Arijana izprašujejo!«

»Sramota, to je protekcijska!«

Komaj je gospa Znamenska sedla, je Pavel Pavlovič utrujeno pobobnal po mizi in rekel: »Hvala.«

Deklica na odru je bila odrešena. Šla je na svoje mesto in zakrila zardelo obličje z žepnim robcem.

Z obtavljajočim se glasom je profesor poklical:

»Kuznjecova.«

Arijana je pristopila.

Profesor ni dvignil pogleda in vprašal:

»Kako se glasi vaše vprašanje?«

»Novgorodski mučeniki.«

In Arijana je začela govoriti, ne da bi čakala nadaljnjih vprašanj. Govorila je s presenljivo gotovostjo. Najtežja vprašanja je odgovarjala preprosto, najbolj zamotano snov je povedala jasno in razumljivo. Razvrščala je dele snovi po njih važnosti, ni se izgubljala v malenkostih in podala jasno sliko, v kateri je bila vsaka reč na svojem pravem mestu.

Izpraševalci so jo poslušali z ugodjem poslušalcev v koncertni dvorani ob nastopu velikih umetnikov. Pavel Pavlovič ni zdaj odmaknil oči z njenega obličja. Znamenska je napeto poslušala. Videlo se je, da sledi z velikim zanimanjem izčrpnemu govoru Arijane Nikolajevne. Oči vseh v dvorani so gledale na oder.

»To je petica s križem,« je rekla neka učenka.

»Prva nagrada in zlata svetinja,« je šepetala druga.

»Poglej Pavla Pavloviča,« je siknila tretja, »ni dvoma, zaljubljen je vanjo.«

»Tö vem že dolgo,« je odgovorila bleda, resna deklica.

Cez pet minut je Pavel Pavlovič prekinil Arijano.

»Dovolj je, Kuznjecova, hvala.«

Mlada deklica je stopila z odra. Neki profesor se je sklonil k sosedu in zašepetal:

»Zenijalen otrok.«

Uro pozneje je bilo konec izkušnje. Medtem ko so druge učepke zapuščale dvorano, je Arijana ostala in se pogovarjala z voditeljico. Njun pogovor je trajal dolgo časa. Kmalu sta ostali sami v dvorani. Končno je Znamenska v nenadnem vzrivu nežnosti poljubila presenečeno Arijano in rekla:

»Kjerkoli boste, Arijana, ne pozabite nikoli, da sem vaša prijateljica!« Nato jo je odpustila.

Na stopnišču sta pričakovali Arijano Nikolajevno dve dekleti. Šepetajoč sta se pogovarjali in se pritačeno, ujedljivo hihitali. Prva je bila velika, vitka, blede, bleščečih oči in ostrih kretenj. Druga je bila grda, majhnih oči, širokega nosu, toda koketna in živahna. Obe sta bili na slabem glasu; večkrat sta nosili nakitje, ki je bilo sumljivega izvora, zakaj obe sta bili iz malomeščanskih in nepremožnih rodbin. Pridružili sta se Arijani in jo med potjo obsipavali s čestitkami, laskanjem in božanjem.

»Čujte, Arijana,« je rekla nato večja med njima, »ali ne bi mogli priti nocoj z nami? Majhna družba nas bo tam. V novi letni hiši, ki jo je Popov pred kratkim kupil.«

Popov je bil najbogatejši trgovec mesta, mož v zreli starosti in strašno grd.

Iz Dravske banovine

d Ravnateljstvo I. državne realne gimnazije v Ljubljani Vegova ulica 4 obvešča vse one učence, ki imajo popravni izpit iz enega ali dveh predmetov, da se prične vsi popravni izpiti že 21. avgusta namesto 1. septembra 1931, in sicer točno ob 8. uri po razporedi, ki je nabit na uradni deski v avli.

d Sestanek novomeških maturantov v Zagrebu. Novomeški medvojni maturanti se snidejo v nedeljo 2. avgusta v Zagrebu. Zjutraj bo masa pri Sv. Roku, opoldne skupen obed v Gradskem podrumu, popoldne pa izlet v bližnjo okolico. Priprave za sestanek vodi zdravnik dr. Jože Marjetič in carinik Viktor Pintar, oba iz Zagreba.

d Polovljena voznika po železnici na Krško polje dovoljena. Za veliko kmetijsko slavnost na Krškem polju, ki bo v nedeljo 2. avgusta t. l. je dovolil gospod minister za promet za vse udeležence polovično vožnjo po vseh progah železnice, ki velja od 30. julija do 6. avgusta 1931. Vsak udeleženec naj kupi na vstopni železniški postaji do Krškega celovozno karto, katere v Krškem na postaji ne odda, temveč jo dobro shrani, ker mu služi za izkaznico, ki se bo dobila v za to določenem paviljonu na veseljenem prostoru za vožnjo nazaj.

d PAX ovratnik pri Berko, Eger, Mela. 1629 d Velika gasilska prireditve v Mirni. V nedeljo 2. avgusta se bo vršila v Mirni na Dolenjskem velika gasilska prireditve, ki se je bodo udeležili gasilci od blizu in daleč. Prireditve se bo vršila ob vsakem vremenu ob sodelovanju priznane godbe iz Ljubljane. Popoldne ob 15. se bo vršil sprejem došlih gostov, nakar so na sporedu specialni lov na gosi, ribolov na postrvi, šaljiva pošta in prosta zabava.

d Gerázdov učni zavod. Opozorjamo na oglas med »Malimi glasili«.

d Razpis dveh službenih mest. Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje dve mestu uradnih pripravnikov s pravniško fakulteto izobrazbo pri kraljevski banski upravi Dravske banovine v Ljubljani. Mesečna plača znaša v zmyslu § 23. uradniškega zakona 1800 dinarjev z eventualno rodbinsko draginsko doklado. Prosilci-pripravniki, ki so položili z uspehom vsi tri državne izpite, morajo vložiti svojeručno pisano, pravilno kolkovane prošnje najkasneje do 25. avgusta 1931 pri kraljevski banski upravi Dravske banovine v Ljubljani. Prošnji je priložiti rojstni list, domovnico, eventualno poročni list in krstne liste otrok, navrstveno spričevalo, šolska izpričevala, uverjenje o zadostitvi vojaške dolžnosti ter uradno-zdravniško spričevalo.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidovska ulica 4 in Stari trg 12.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 764,4, termometer 13,1, relativna vlaga 72%, tiho, jasno. V Mariboru je kazal barometer 763,2, termometer 12,8, relativna vlaga 76%, smer vetra NNW 4, jasno. Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 25,2 (11,8), v Mariboru 21,2 (7,4), Mostaru 30,5 (19), Zagrebu 24,8 (13,4), Beogradu 21,4 (12,1), Sarajevu — (10), Skoplju 30,4 (16,2). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

d V gostilne ne sme dve leti. Delžno sodišče v Ljubljani je 26. maja 1931 Mejaču Francu, posestnikovemu sinu v Zajasovniku št. 40, prepovedalo zahajanje v krčme za dobo dveh let.

Ljubljana

Petek, 31. julija 1931: Ignacij L. Pravoslavni: 18. julija: Jak i Emilij.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marjičnem trgu in Kura 11 na Gospodarski cesti.

* Posebni vlak na tekmo v Zagreb. Posebni vlak iz Ljubljane v Zagreb na tekmo Ilirija — Gradjanski je zagotovljen. Prijave se sprejemajo še danes in jutri na že označenih krajih. Čas odhoda se objavi pravočasno.

* Sokolski Tabor v Metliki. Sokol I — Tabor v Ljubljani obvešča starše in prijatelje sokolske mladine, da se vrne sokolski naraščaj iz taborenja v Metliki dne 3. avgusta ob 20. uri 40 min. z rednim dolerskim vlakom v Ljubljano. Prosimo starše naše mladine, da pričakujejo svojce pred glavnim kolodvorom ter jih prevzamejo v svoje varstvo in daljino skrb. Taborenje je uspelo kar najbolje in se je naša mladina krepko opomogla, duševno odpočila in telesno okrepila. Dovolj je bilo zraka, sonca in vode. Vsi naraščajniki se vračajo zadovoljni in nikogar ni, ki bi ne znal plavati. Topla Kolpa in mlo podnebje nam je nadomestilo vsako morsko kopališče, udobni šotorji pa nadomestilo za razkošne hotele. Imeli smo dobro pitno vodo in po glavni zaslugi društvenega načelnika prav dobro in izdatno hrano. Spoznali smo delavno in pošteno naše belokranjsko ljudstvo, videli njih običaje in šege ter se učili od njih lepe naše slovenske govornice. Vsem, ki so pripomogli bodisi s podporo v denarju ali v blagu na našem tako vzorno uspelem letovanju, najpriznanejša in iskrena zahvala. Bratom in sestram Sokola I, staršem, znancom in prijateljem — pa krepki sokolski: Zdravo!

* Sokolsko društvo Ljubljana I bo praznovalo v nedeljo 2. avgusta t. l. svoj prvi veliki praznik, otvoritev letnega telovadišča in javnega otroškega zavetišča, svoj prvi javni telovadni nastop. Celodnevna prireditve bo otvor-

jena s sprevedom članstva po bežigraskem okraju in centru mesta. Bežigradjani, pokazite simpatije mlademu in delavnemu društvu, razobesite zastave in okrasite okna, prireditve se pa udeležite v čim večjem številu.

* Dve pomožni blagajni na kolodvoru. Direkcija državnih železnic Ljubljana sporoča: Da pospeši ob nedeljah in praznikih odpravo potnikov pri jutranjih potniških vlakih in da ne bo gneče občinstva pri osebnih blaginjah v kolodvorski veži in pri vstopih k čakalnicam in na peron, je odredila direkcija, da začeta poslovali na postaji Ljubljana gl. kol. v nedeljo 2. avgust. 1931 dve novi pomožni blagajni za izdajanje vozniških kart. Blagajni sta postavljeni poleg vrta kolodvorske restavracije ob izhodu za silo na vzhodnem delu osebne postaje. Izdajale pa se bodo pri njih vozne karte le ob nedeljah in praznikih, ko vozijo izletniški vlaki in samo potnikom, ki potujejo na progo Ljubljana — Bistrica Boh. jezero oz. Rateče Planica z izletniškim vlakom št. 920 ob 5. uri 21 min. in z vlakom št. 912 ob 7. uri 30 min. ter potnikom, ki potujejo na Dolenjsko z vlakom št. 9213 ob 7. uri 25 min. Direkcija vabi cenjeno občinstvo, ki potuje na zgoraj navedene proge, da se poslužuje ob dnevnih izletniških vlakih novih blaginjah, odkoder ima neposredno dostop na peron in k vlakom. Prtljaga se pri teh pomožnih blaginjah ne bo odpravljala. Blagajni ostaneta v obratu

* MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 2577!

* Poučen izlet na Lukovico so napravile učiteljice gospodinjstve šole v »Mladiki« v torek popoldne. Izlet je vodil šef-zdravnik dr. Ivo Pirc, poleg ravnateljice Jerice Zemljanove in gđ. Jagodičeve. Učiteljice so si ogledale na cilju Zdravstveni dom ter so se poučile o zdravju tamkaj se nahajajoče počitniške kolonije okoli 20 deklet iz ljubljanske šolske poliklinike. — Včeraj popoldne pa so šle gospe in gospodične na Golnik, k ogledu tamkajšnjih naprav in uredb za tuberkuloznobolne.

* Kopalci v Mestnem logu prizadevajo posestnikom travnikov in njiv ob Malem grabnu običajno škodo. Mestno načelstvo strogo opozarja vse tamošnje kopalce, da ne delajo škode, da hodijo do vode le po potih, da ne gazi po travnikih in njivah itd. in da se brez-pogojno ravna po opominih ondi službujočega poljskega čuvaja. Prestopki se kaznujejo.

* Nesrečen padeč. V torek popoldne je po nesrečnem naključju odletela s kolesa gđ. Mica M., uradnica pri eksportni tržki g. Oblata na Sv. Petra cesti. Gospodična spopetka ni čutila bolečin, naslednjega dne pa se ji je zdravstveno stanje tako poslabšalo, da so jo morali prepeljati z avtom na dom, kjer je ostala v domači, zdravniški oskrbi.

* Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli sta Franciška Plestenjak, roj. Poženel, 66 let stara, gospodinja, Hranilnična ul. 6, in Marija Anžič, 32 let stara, uradnica Vzemne zavovalnice, Erjavčeva c. 4. Blag jima spomin! Zaljubljenim naše sožalje!

* Bosanska nadloga. V Č. gostilno v Kolodvorski ulici zahaja dnevno okoli 20 Bosancev, ki posedajo po cele ure tamkaj brez vsakega dela, kockajo in igrajo karte, ne da bi kaj pili. Gostilničarka jih je že opetovano pozvala, naj zapuste lokal, Bosanci pa so ji grozili ali pa se lotili natakarije. V gostilno se že noben človek več ne upa, ker je vsak Bosanec oborožen z velikim nožem.

* Nepredvidna vožnja. Dijak Vinko B. je vozil čez križišče Šelenburgove in Knafličeve ulice tako nepredvidno, da je zavozil v trgovsko valjeko Štefanijo Vojakovo in jo podrl na tla. K sreči se je malenkostno poškodovala.

* Napaden in ranjen. V bolnišnico so pripeljali 24-letnega zavirača državne železnice, uslužbenega na glavnem kolodvoru, Slavka Fuka, ki so ga ponoči oklali na Kongresnem trgu pred kinom Matica.

* Zaplenba blaga za moške obleke. V Tovarniški ulici je okoli 22:30 ustavil stražnik brezposelnega delavca brez stalnega bivališča Josipa C. in ga pobaral, kaj nosi v rdečem zavoju. C. mu je odvrnil, da je v Tekstil-bazaru kupil blago za moško obleko. Medtem ko je stražnik legitimiral C. tovariša, je C. pobegnil v smeri proti kemični tovarni. Ko mu je stražnik sledil, je zavoj vrgel proč in izginil v temi. V zavoju je našel stražnik več metrov blaga za moške obleke v vrednosti 1200 Din.

* Počitniška kolonija mestne občine v Kraljevi. Kolonisti, določeni za odhod k morju z dne 6. avgusta 1931, se opozarjajo, da odide kolonija 4. avgusta 1931 zvečer ob 6:55. Zbirališče točno ob 6. uri na glavnem kolodvoru v čakalnici III. razreda. Dan preje, t. j. 3. avgusta 1931, je zdravniška preiskava v Mestnem domu ob 16. uri. Ostala navodila ostanajo v veljavi. Prva kolonija, ki je odšla 6. julija, se vrne 3. avgusta zvečer ob 20:40. Starši naj pridejo po otroke.

Kneginja Zurova

je knjiga, ki pripoveduje o trpljenju zaradi požrtvovalne in idealne ljubezni. To je knjiga, ki Vas bo globoko ganila. Zopet in zopet jo boste vzeli v roke. Knjiga velja Din 30 — broširana, Din 35 — v polplatno vezana, s poštnino Din 1 — več. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

* Tatvina rezervnega avtomobilskega kolesa. Zastopnik tvrdke General-auto Slavicijs Cerar je prijavil policiji, da mu je ob 1. ponoči izmaknil neznan tat z avtomobila pred kavarno Leon v Kolodvorski ulici rezervno kolo »Continental«, vredno 1500 Din.

Gelje

* Poslovilni večer g. polkovnika Kostića. Oficijski dom v Celju priredi jutri v soboto 1. avgusta v Celjskem domu poslovilni večer dosedanjemu poveljniku 39. pešadijskega polka g. Vojislavu Kostiću, ki odhaja na svoje novo mesto kot komandant šole za pešadijske oficirje v Sarajevu.

* Dva poslovilna večera. Pevsko društvo »Ojlika« priredi v soboto 1. avgusta v spodnjih prostorih Narodnega doma poslovilni večer svojemu zaslužnemu predsedniku g. Drugoviču ter ostalim tovarišem, ki so premešeni v Ljubljano. Točna in polnoštevilna udeležba zbora je obvezna. Prijatelji društva dobrodošli. Poslovilni večer naših odhajajočih stražnikov bo v soboto 1. avgusta v restavraciji Narodnega doma.

* Počitniška kolonija delavske dece na Svetini. Bratavska skladnica Cinkarne v Celju je letos uredila počitniško kolonijo za boleholno dečo svojih članov v ljubki planinski vasi Svetini. Prva kolonija je trajala tri tedne, druga pa je odšla preteklo nedeljo in se vrne v nedeljo 16. avgusta. Otroci so se v svežem planinskem zraku in ob dobri hrani zelo popravili. Bratovska skladnica gre za to požrtvovalno delo vse priznanje.

* Nočno lekarniško službo ima od sobote 1. avgusta do vključno petka 6. avgusta lekarna »Pri križu« na Kralja Petra cesti.

* Težka nesreča deklice pri mlačvi. V Gornji vasi na Donjači gori so v torek pri posestniku Kristanu s strojem mlatili. 6-letna posestnikova hčerka Marija je po neprevidnosti prišla preblizu stroju, katerega zobno kolo jo je zgrabilo za obleko in jo parkiralo zavrtelo okoli osi. Dekle si je dvakrat zlomilo desno nogo in je došlo hude poškodbe po vsem telesu. Kristanovo so prepeljali v celjsko javno bolnico.

* Nenavadna nezgoda. Delavec Pršček v Podvinu pri Polzeli ima leseno hišo, katere podaljšana streha je podprta s kolom. Ko se je v torek njegova 8-letna hčerka Ana igrala pod to streho, sta pridvela dva splašena konja in podrla kol. Pri tem se je zrušila streha in padla na dekle, kateremu je odbila vso spodnjo čeljust in izbila skoraj vse zobe. Hudo ponesrečeno dekletce, ki je zadobilo še poškodbe po vsem telesu, so v brezupnem stanju prepeljali v celjsko javno bolnico.

* Dijak padel z drevesa. V sredo popoldan je 19-letni Novak Jože, učenec 4. razreda celjske gimnazije, na domačem posestvu v Vrheh pri Telharjah padel z drevesa in si zlomil desno roko, pretresel možgane in zadobil še težke notranje poškodbe. Prepeljali so ga z rešilnim avtomobilom v javno bolnico.

* Ponesrečeni delavec. V sredo popoldne sta se v opekarni Unger-Ulmann ponesrečila dva delavca. 17-letni Golob Miha je prišel z desno roko med valjar stroja, ki mu je odtrgal mezinice in ostale prste močno zmečkal. Z rešilnim avtomobilom so ga prepeljali v javno bolnico. Komaj so ponesrečenca odpeljali je padla 23letnemu Trojaku Jožefu opeka na levo nogo in mu presekal stopalo. Druga partija rešilnega moštva je s pomožnim rešilnim avtom odpeljala v bolnico. Kmalu nato se je v Westnovi tovarni 33-letni delavec Leban Franc pri padcu izpahnil nogo. Tudi njega je rešilni avto prepeljal v bolnico. Rešilna postaja je imela še dva prevoza v bolnico, tako da je bila ta dan zelo zaposlena.

* Pri zasledovanju tatu ponesrečil. Krojač Breznik Franc v Mozirju je v torek tekkel za dvema fantoma, ki sta na njegovem vrtu kradla hruške. Ko ju je dohitel, se mu je eden vrgel pod nogo, tako da je Breznik padel in si pri tem izpahnil in zlomil levo nogo. Spravili so ga v celjsko bolnico.

Maribor

* Odličen gost v Mariborski koči. V Mariborski koči na Pohorju je te dni na letovanju bivši finančni minister in znani radikalni politik g. dr. Milan Stojadinović. Sploh se opazja, da se bratje Srbi vsako leto bolj zanimajo za našo Dravsko dolino in Pohorje. Med nedomačini letoviščarji so že sedaj v večini.

* Odgovoreni sokolskega nastopa pri Sv. Martinu. Sokolsko društvo pri Sv. Martinu pri Vurberku je vsled drugih prireditvev odgodilo svoj, za nedeljo 2. avgusta napovedani telovadni nastop na poznejši čas.

* Mestni vojaški urad v Mariboru opozarja vse v Maribor pristojne vojaške obveznike, rojene 1881. do vključno 1909. leta, ki bivajo v Mariboru, pa se razglasitve vojaškega razporeda na Teznu dne 12. in 19. julija t. l. niso udeležili niti opravičila izostanek vojnomu uradu mestnega načelstva v Mariboru, da to stori čimprej, ker bodo v nasprotnem vsi brez izjeme pozvani na 4 tedensko orožno vajo. Oziralo se bo le na tehtna opravičila, predložena voj. uradu mestnega načelstva v Mariboru vsaj do 10. avgusta.

* Spomini na Slovensko čitalnico. V jeseni, ko poteče sedemdesetletnica dejanskega delovanja mariborske »Slovenske čitalnice«, bo v Mariboru velika kulturna svečanost z referati, ki naj podajo pregled sedemdesetletnega kulturnega delovanja Slovencev v Mariboru. Vso nacionalno in kulturno delo v Mariboru, ki je bilo neštokrat odločilno za razvoj vse slovenske kulture, je izšlo iz Slovenske čitalnice, zlasti v prvih desetletjih. Študiju te zgodovine Slovencev okrog Slovenske čitalnice so se letos še posebej posvetili znani mariborski zgodovinarji, gg. prof. Baš, ravnatelj Študijske knjižnice Janko Glaser, in višji ravnatelj kazalnice N. J. Vrabl. Da pa bo zbrana čim popolnejša zgodovina Slovenske čitalnice, se naprošajo vsi, ki so imeli kakršnekoli stike z njo ali se spominjajo na njeno delovanje, da to opišejo in pošljejo spisek na naslov: Slovenska čitalnica, Maribor, Narodni dom. Gradivo bodo uporabili navedeni gg. zgodovinarji ali pa se bo posebej objavljalo v listih, posebno pa zanimivejši odlomki. Dobrodošli so tudi prispevki

onih, ki so morda le kot dijaki svoječasnoma zahajali na prireditve Slovenske čitalnice in se še spominjajo sporedov, sodelujočih, udeležencev itd. Za zgodovino slovenskega Maribora je vsak tak odlomek zanimiv in vreden.

* Prvi nastop Škola v Razvanju. V nedeljo popoldne priredi sokolska četa v Razvanju svoj prvi javni telovadni nastop.

* Izpolnitev javne razsvetljave. Mestno električno podjetje bo v kratkem instaliralo v Gosposki ulici in na Slomškovem trgu novo moderno javno razsvetljavo. Ob tej priliki bi bilo dobro, da bi se mestna občina opomnila tudi tlaka Gosposke ulice, te glavne mariborske promenade, ki je že skrajno obrabljen, in ga nadomestila z asfaltno.

* Tečaj za kapunjenje priredi v nedeljo 2. avgusta ob 15. uri na dvorišču restavracije pri mestni klavnici (Birtič) Perutninarska zadruga v Mariboru. Tečaj bo le ob lepem vremenu. Udeležje se ga lahko vsi interesenti.

* Penanikanje poštnih nabiralnikov. V novi koloniji v Magdalenskem okraju je okoli 150 novih hiš, pa niti enega pisarnskega nabiralnika. Prav tako pa jih tudi drugod primanjkuje. Tako n. pr. ni na Aleksandrovi cesti od Cankarjeve pa skoro do Gosposke ulice nobenega.

* Senzacija brez senzacije. Včeraj popoldne se je pred neko brivnico na Glavnem trgu nenadoma zgnila cela množica radovednežev. Zanimali so se glasovi: »Brivec se je obesil! Treba bo vlomiti!« Nenadoma pa je prišel brivec živ in zdrav s ključavničarjem, ki je moral lokal umetno odpreti, ker je izgubil gospodar ključ. In senzacije ni bilo.

* Pijte original »CHABESO«. 1114

* Kinematografi. Grajski kino igra opereto »Ljubavni valček«, kino Union pa zvočni film »Dvoje zaljubljenih«.

* Za Roškarjeve še vedno ni sledu. Kakor smo že svoječasnoma poročali, je izginila 60-letna služkinja A. Roškarjeva. Pred odhodom je bila še pri svojem bratu, kjer je v posteljo skrila vložno knjižico z 8000 Din. Pridržala si je le 700 Din gotovine. Ker je bila potrta, je najbrž izvršila samomor. Najbolj verjetno je, da je skočila v Dravo, vendar pa je vse poizvedovanje še doslej brezuspešno.

* Zepna tatvina. Ivi Jamnikarjevi, dijakinji državne trgovske šole v Ljubljani, stanujoči začasno v Mariboru, je v sredo 29. t. m. dopoldne, ko je kupovala hruške na Glavnem trgu, neznanec izmaknil črno usnjeno denarnico s 1100 Din gotovine, 2 ključema in 1 listkom.

* Aretacije. V sredo so bili v Mariboru aretirani: Bogdan G. radi razgrajanja in pijanosti, Avgust V. radi pijanosti in kalenja nočnega miru in Marijan B. radi krošnjarenja brez dovoljenja.

Ptuj

* Poskušen vlom. V gostilno Šamperl v Spuhljah je hotel ponoči vlomiti neznan moški. Splezal je po lestvi do enega izmed oken v I. nadstropju in zdrobil šipe. Pri delu pa ga je zalotil gospodar in ga hotel prijeti, a tat je pobegnil.

* Glasbena Matica v Rogatcu. Godalni kvartet tukajšnje Glasbene Matice bo 1. avgusta ob 20. uri nastopil v župni cerkvi v Rogatcu. Ponoviti bo svoj znani cerkveni koncert.

* Smrtina kosa. Na Ptujski gori je umrl tamkajšnji župan in vpokojeni višji oficijal Ivan Peče. Blag mu spomin!

* Huda nesreča. Pri obteževanju železniških pragov se je vsek 26-letni delavec Jakob Vrtnice tako nevarno v levo nogo, da je moral v bolnišnico.

Novo mesto

* Skoro bi si zlomila nogo. V sredo dopoldne je prala gđ. Dragica Študelj na mestnem perišču. Kar pa se je pod njo vdrla že popolnoma strohnela in preperena deska in gđ. Dragica se je pogreznila v odprlino. Pri padcu pa je dobila lažje poškodbe na desni nogi. Ostala je v domači oskrbi. Popravite vendar tla na perišču in prepreče deske zamenjajte z novimi, da si ne bodo perice polomile nog!

* Nesreča. 20-letnega posestnikovega sina iz Travnega dola na Kočevskem Rudolfa Matzelletra so pripeljali pred dnevi v bolnico Usmiljenih bratov v Kandiji. Pravi, da je radi neprevidnosti padel s skednja 3 m globoko ter pri tem dobil na glavi težjo poškodbo.

Poljčane

* Osebna vest. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog prometnega ministra je s soglasjem predsednika ministrskega sveta imenovan tukajšnji šef stanice g. Leopold Gruden za šefa skladišča v Mariboru.

* K vesti v 172. številki našega lista »Zegnanje s planinskim rajanjem«, ki bo 2. avgusta na Boču, pripomnimo, da bo svirala pri prireditvi godba iz Rogaške Slatine in ne iz Črešnjevev.

Marenberg

* Letoviščarji so nas tudi letos posetili v prav lepem številu. V pretežni večini so to Avstrijci in Hrvati, dočim je Slovencev le malo. Dosedaj jih je nad 40, vendar pa upamo, da bo število še naraslo. Cene so primerne ter je v tem oziru za tuje lepo preskrbljeno.

* Če hočemo, da se bo tujski promet pri nas leto za leto bolj razširjal, kar bo gotovo v prid tržanom, moramo skrbeti predvsem zato, da se odpravijo vsi nedostaki. Predvsem je aktualno popravilo vodovoda in pa škropljenje ceste, da ne bo večnega prahu, ki zavija naš trg v lepih dneh v pravo meglo. Vsaj te najnujnejše ugodnosti moramo vendar nuditi našim letoviščarjem, ki nam puste precej dinarčkov, če hočemo, da bo tujski promet v našem lepem trgu uspeval.

* Tombola Rdečega križa za Marenberg in bližnjo okolico bo neprekinjeno v nedeljo 2. avgusta. Iz prijaznosti sodeluje pri prireditvi tudi pevski zbor Maribora z solistom g. Neračtem. Bo to največja tombola v zadnjih letih v Dravski dolini!

* Olepšanje trga. Naš trg dobiva od dne do dne lepše lice. Končno so uvideli hišni posestniki, da zunanost hiš največ pripomore k olepšanju trga. V sredini so letos skoro vsi posestniki popravili svoje hiše ter jih okusno prepletkali. G. Brudernar Alojz pa gradi lepo novo stanovanjsko hišo.

* Javno stranišče. Slednjič se je odločila občinska uprava, da je postavila pri občinski hranilnici javno stranišče. Bilo je potrebno!

† profesor Miro Šijanec

Maribor, 30. julija.

Včeraj ob 5. uri zjutraj je od kapi zadet ne-nadomna umrl upokojeni profesor Miro Šijanec. Pokojnik je bil rojen 1. 1869 kot sin nadučitelja Lovrenca Šijanca pri Sv. Lenardu pri Ptuj. V Mariboru je dovršil učiteljske in služboval na to kot učitelj pri Sv. Urbanu pri Ptuj, v Poljčanah in na Cenu pri Ljutomeru. Iz Cene je odšel na pedagoško visoko šolo na Dunaj in je bil po končanih študijah nameščen najprej na meščanski šoli v Pulju, pozneje pa na vladniški meščanski učiteljski in nazadnje na meščanski učiteljski v Mariboru kot profesor. Ob prevratu je bil član mariborskega Narodnega sveta, prevzel je na to funkcijo mestnega šolskega nadzornika in srečno reorganiziral mariborsko šolstvo v slovensko. Ko je pred leti stopil v pokoj, je postal tolnač za nemški in italijanski jezik pri sodišču in predsednik Uradniške menze. Pokojnik, ki zapušča ženo in štiri že odrasle otroke, je bil vedno značajan narodnjak in Sokol. Bodi odličnemu šolniku in narodnemu borcu časten spomin! Preostali naši sožalje!

Slaboumna grofica v ljubljanski odgonski postaji

Ljubljana, 30. julija.

Odgonska postaja na magistratu ima časih zanimive goste.

Tako je imela te dni v svojih zaporih tudi 32-letno grofico L., katere starši so živeli pred leti v Ljubljani in po prevratu izgubili vse svoje premoženje. To je tako vplivalo na starše, da so kmalu po tem udarcu umrli. Mlada grofica je v Gradcu stopila v službo k nekemu zlatarju, kjer je bila uslužbena več let, dokler se niso pojavili na njej znaki slaboumnosti. Pred kratkim se je pripeljala v Ljubljano, kjer je upala najti zasluzko. Tega ni našla in tako se je zgodilo, da je končno zašla na magistrat na odgonsko postajo, odkoder so jo poslali v spremstvu v Gradec v njeno domovinsko občino.

Obenem s to slaboumnico so našli na odgonski postaji začasno zavetišče še dve blazni ženski in neki slaboumnež.

»Moja ali tvoja smrt!«

Velika vas pri Litiji, 30. julija.

Prejšnji teden je prišlo k Prašnikarjem v Zagorici v vas več fantov. Fantje so prisledili in kmalu se je razleglo fantovsko petje. Vmes pa so pili tudi žganje, katerega je gospodar Tone fantom dal zastoj.

Ze okoli polnoči so se fantje odpravljali domov. Pred vozo pa je pobral Povirkov France že nekoliko vinjenega Peterkovega Luko, če se gre z njim metati. Luka se je za odgovor zakadil vanj z vso silo. Pri tem pa je padel. To ga je tako ujezilo, da je vzel nož in z besedami »moja ali pa tvoja smrt!« naskočil Franceta. Da se ga ubrani, je France pobral poleno in lopnil z njim napadajočega po glavi. Luka se je pri pridi zgrudil ter nezavesten obležal. Od nekod je pridrl še neki fant in udaril še enkrat po nezavestnem Luku, ki se pa ni več gnil. Zavedel se ni niti drugega dne, kljub temu, da so ga z vsem mogočim dramili. Bruhal je tudi kri, zato so ga prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer se bori s smrtjo, vendar je še upanje, da bo ostal pri življenju.

Pri padcu s kolesa se mu je zobovje zarilo v grlo

Jesenice, 29. julija.

Danes zjutraj se je pripeljal zopet huda kolesarska nesreča Vidiču Andreju iz Rodenja št. 10 pri Radovljici. Uslužen je bil v tukajšnjih tovarnah Kranjske industrijske družbe, vozil pa se je s svojim kolesom redno domov v Rodnje, kjer je imel družino.

Tako se je napolnil tudi danes zjutraj ob 6. uri iz tovarne domov; ta teden je imel namreč nočno službo. Na križišču železnice in ceste pod klancem v bližini čuvajnice pod Koroško Belo se mu je iz neznanih vzrokov med vožnjo prelomilo kolo. Vidie je padel. Močno se je poškodoval na obrazu in rokah. Padel je z obrazom v tla. Suneč je bil tolikšen, da mu je zbito umetno čeljust v grlo.

Ponesrečenega Vidica, ki je ležal v nezvesti, so našli njegovi tovariši, ga dvignili in prepeljali v bolnico Bratovske skladišnice na Jesenicah, kjer mu je nudil prvo pomoč tukajšnji zdravnik g. dr. Frančišek Kogoj. Na njegovo odredbo so ponesrečenca odpeljali v ljubljansko bolnico, da mu izvlečejo umetno zobovje iz grla z operacijo.

V zadnjih dneh so kolesarske nesreče pri nas jako pogoste. Bodite previdni!

Novice iz Šaleške doline

Nabava živežnih potrebščin in materijala. — Ravnateljstvo rudnika je razpisalo komisijo za nabavo in prevzem blaga v budžetnem letu 1931/32, in sicer od 15. julija t. l. dalje. Komisije so sestavljene v tri skupine. Predstavniki komisij so gg. ing. Uratarič, ing. Kenda in g. Trobec.

Stavbno zemljišče je kupil v Pesjem mesar g. Luknar od posestnika Gmajnarja, kjer misli z zidanjem lokalov za mesarijo in trgovino.

Nabiranje malin prepovedano. Na občinski deski (Velenje) je nabit razglas, kjer pravi, da je po ukazu šumskega sreskega načelstva v Dobruču, kjer je nad 16.000 sadik, strogo prepovedano nabiranje malin.

Haložan po 10 in 12 Din. Na graščini Thurn se je otvoril vinotoč, ki ga ljudje pridno posejajo radi nizke cene sladkemu in res okusnemu vinu. Čudno pa je, da tudi obubožno delavstvo pendarle tudi poslednje pare daje alkoholu v zakup.

O majhnih tatvinicah se zadnje čase čede čuje, katere boja imajo na vesti cigani. Posebno dvojica moških, ki popravljata dežnike, sta nekam sumljiva.

Nesreča sodnika dr. Brežnika na Gorjancih

Za zabavo je podiral drevo in si pri tem s sekiro presekalo žilo na nogi

Novo mesto, 29. julija.

V torek na vse zgodaj zjutraj se je napolnil iz St. Jerneja na Dolenjskem večja družba na bližnje Gorjance. Med izletniki je bil tudi tam na počitnicah se mudeči bivši Novomeščan dr. Viktor Brežnik, sedaj sodnik v Somboru, velik prijatelj ter oboževalec skrivnostnih vrhov in solesk Kuke gore.

Pod cerkvico svetega Miklavža so podirali Majzljevi delavci bukve. Izletniki so jih opazovali pri njihovem težkem in nevarnem poslu. Pa je dr. Brežnik tudi sam poskusil, kako se podira drevje. Podsekjal je precejšnje deblo, da se je le še malo držalo, na kar se je uprl vanj in ga tudi resnično podr. Pri padanju drevesa je grozilo, da mu zgrmi glavno deblo na glavo, poleg stoječega nečaka Dodota pa da ubi-jevo težke, lomeče se veje. Vsi prisotni so pričeli klicati, naj se umakne. Res sta pravčasno odskočila, dr. Brežnik pa se je med tem zadel z ostro sekiro v spodnji del levih meč ter je bil v trenutku ves v krvi. Kot britev ostru sekira mu je presekala hlačenico ter ob- stala dva centimetra pod kožo tik kosti. Te k sreči ni ranila, pač pa mu je prerezala močno

žilo dovodnico, iz katere se je vtila kri. Urno so ga prenesli delavci k bližnji planinski postojanki ob Miklavževi cerkvici. Tam se mudi nekaj letovalcev, ki so z vso požrtvovalnostjo priskočili na pomoč, nudeč obveze, krepilni čaj itd. V tistem brezglavem hlastanju se je izvrstno izkazal sluga novomeške gimnazije g. Tinta s svojo hčerko in gđ. Zbogarjevo. Naj jim bo tudi na tem mestu izrečena za njihov trud najlepša zahvala.

S podvezami so ustavili ranjencu kri vsaj za silo. Po mitem je krvavel skozi v dolino. Tja je bila pol prav križeva. Na nenudno spletenih nosilih so štirje Majzljevi delavci ponesli skoro sto kilogramov težkega ranjenca v dolino 700 m in to nemalo strmo. Dve polni uri je trajala mučna pot. V dolini so ga naložili na voz ter ga odpremili v kandijsko bolnico Usmiljenih bratov, kjer so mu rano takoj izčistili in zašili. Upanje je, da bo zdravljenje poteklo nemočno in bo mladi sodnik, ki bi bil moral v nedeljo nastopiti zopet svojo službo, kaj kmalu pohitel spet v drago mu novomeško okolico in na lepe Gorjance, ki bi mu bili skoraj postali usodni.

Aretacija mariborskega velevlomilca

Skrivališče je imel v gozdu na Pohorju — V mesecu dni je izvršil 10 vlovov in pokradel za 40.000 Din

Maribor, 30. julija.

V Mariboru in v okolici so bili v zadnjih tednih izvršeni nešteti vlovni. Dasi ko policija in okoljski orožniki storili vse kar so mogli, da bi vlomilca izsledili, je ostal ves njihov trud zaman. V noči od torka na sredo pa je policijska patrulja na Pohorski cesti izsledila moškega srednjih let in ga, ker se ji je zdel sumljiv, aretirala.

Ko so aretiranca privedli na policijo, so ugotovili da imajo v rokah nevarnega zločinca. 30 let starega brezposelnega knjigoveškega pomočnika Ivana Magerleja iz Krškega, ki je bil že svoječasnno stalno izgnan iz Maribora. Pri njem so pa našli tudi razne predmete, ki so bili v zadnjem času pri vlovih ukradeni in tako spoznali, da jih je on izvršil ali je vsaj pri njih sodeloval.

Na policiji je Ivan Magerle sprva tajil, na to je pa, ko je spoznal, da ni izhoda, vse priznal. Povedal je, da je v teku enega meseca vlomil na 10 krajih in pokradel za skoraj 40.000 Din blaga in denarja. Vlomil, ki jih je priznal, so sledeči: V noči na 23. junija je vlomil v zdravniško sobo železniške centralne ambulance in odnesel več kirurških instrumentov v vrednosti 6420 Din. V noči na 25. junija je vlomil v trafiko Katarine Denclove na Belnavski cesti in si prisvojil cigaret in drugega blaga za 1277 dinarjev.

To je bil začetek. Še bolj pa je bil predzren v juliju. V noči na 2. julija je s ponarejenimi ključki odprl trgovino Pšunder v Spodnjem Radvanju in odnesel več oblik in perila ter 50 Din drobca. Skupna vrednost preko 3000 Din. V noči na 11. julija se je vlihotapil v mesnico Alojzija Zunka na Radvanjski cesti. Pokradel je meso, nože itd. ter 100 Din drobca v skupni vrednosti 700 Din. V noči na 14. julija si je izbral Drogenikovo mesnico na Pohorski cesti, kjer je med drugim odnesel 40 kg prekajenega mesa in slanice. Skupna škoda 1050 Din. Še večji je bil njegov plen v trgovini in gostilni Osko na Teznu. Pokradel je med drugim tudi več kosov zlatnine in srebrnine, skupno za 9052 Din. V noči na 21. julija je odnesel Mariji Gabrovčevi na Tržaški cesti 2 moški uri, vredni

750 Din. Dne 22. je obiskal čevlarsko delavnico mojstra Lorbeke v Novi vasi. Založil se je s čevlji, urami, noži itd. v vrednosti 3318 Din. Še prej je vlomil v garderobo SK Železničarja na Pohorski cesti, kjer je ukradel 5 parov nogometnih čevljev, 5 belih in 5 črnih hlač, aktivko s popolno nogometno opremo, kovčeg in 3 m dolgo zaveso v vrednosti 2500 Din. V noči na 21. julija je obiskal trafiko in trgovino Miroslava Pirca na Tržaški cesti na Pobrežju, kjer se je založil s cigaretami, nogoviciami, rekavicami itd. v skupni vrednosti 3862 Din.

Razen tega je gotovo, da je skušal vlomiti tudi v razne druge lokale in v privatna stanovanja, pa je bil zasačen in pregnan, tako n. pr. v Linhartov dvor na Tržaški cesti v neko vilo v Primorski ulici itd. Nadalje je tudi verjetno, da ima na vesti še druge vlome, kar bo pojasnila nadaljna preiskava. Ko je Magerle priznal svoje zločine, je povedal tudi za svoje skrivališče v gozdu na pobočju Pohorja nad Radvanjem in odvedel s seboj na »svoj dom« policijske organe.

Magerletovo bivališče je bilo v obliki šotora urejeno kakih 100 metrov visoko v bregu v skoraj nepristopni goščavi. Tam je prebil dneve, ponoči pa je po skrivnih poteh hodil v mesto in okolico na svoje zločinsko delo. Večino ukradenega blaga je imel še pri sebi v šotoru, le nekaj malega je odpradel in pojedel ali popušil. Tega blaga je bilo toliko, da so ga morali pripeljati na policijo z vozom.

Aretirani Ivan Magerle je bil doslej že 7 krat kaznovan radi tatvin in vlovov. Zadnjič je bil po dveletnem zaporu izpuščen iz mariborske moške kaznilnice šele dne 16. decembra lani. Ker je bil iz Maribora izgnan, se je potikal sprva po Kranjskem in Hrvaškem, po Binkoštih pa je prišel v Maribor in prenočeval sprva v Belnavskem gozdu, na to si je uredil svoje »letno bivališče« na pobočju Pohorja. Vlamjal je, kot trdi, vedno sam in sicer s ponarejenimi ključki ali pa je odlomil žabnice z železnim drog. Aretacija Magerleja je vzbudila v Mariboru in okolici splošno zadovoljnost, kajti v zadnje čase ni bil nihče več varen svojega imetja.

Lažni sodni uradnik in slepar z dediščino prijet

Njegova žrtev ga je spoznala — Nekaj dni pred aretacijo je osleparil ubogo vdovo v Sp. Jelenju

Litija, 30. julija.

V začetku maja se je neki neznanec klatil po litijski okolici ter je prav na sleparski način ogoljufal Ocepko iz Špitale in Rogličevo iz Strahovelj. Obe je oškodoval za večje zneske pod pretvezo, da jima bo preskrbel neko zapuščino itd. Predstavil se je za sodnega uradnika in ker je znal lepo in prepričevalno govoriti, da sta mu vse kratkoma verjele, je izvalil iz njiju lepe vsotice... O tem je »Jugoslovanc« že poročal. Orožništvo je uvedlo temeljito preiskavo, ki ni bila brez uspeha. Prijeli so sleparja, ki je neki Lepšina Ivan.

V celjske zapore so namreč pripeljali zelo sumljivega človeka, ki je bil po opisu obeh oškodovank precej podoben onemu, ki je iskal žrtev v litijski okolici. In ko so poklicali še Ocepko, je z gotovostjo spoznala v tem močakarja, ki jo je opeharil. Le denarja ni več imel. Toda zavest, da bo prejel za to sleparstvo zaslužen kazni, tolaži Ocepko.

Zadnja sleparjeva žrtev pred aretacijo

Jelenje pri Litiji, 30. julija.

V vasi Spodnje Jelenje se je te dni pojavil pod večer okoli 30 let star moški in vpraševal po raznih strankah. Naposled je zaznal tudi, da prebiva v vasi vdova Sluga Marija. Takoj se je napolnil k njej ter se predstavil za sodnega uradnika od okrajne sodnije iz Litije. Prišel je, da jo obvesti, da je 3. t. m. v Ameriki umrl njen brat Alojzij Vodenik in da dobi po njem 440 ameriških dolarjev, ki so zdaj vloženi pri sodišču v Litiji.

Vdova Slugova mu je takoj odgovorila, da je njen brat res bil v Ameriki, da pa je že pred tridesetimi leti v Ameriki umrl. Nato ji je rekel ta lažni uradnik, da je že mogoče, da pa je denar šele zdaj prišel na litijsko kot zapuščinsko sodišče. Njega da so poslali, da izterja od nje 200 Din za koleke. Zenska je mu res nato takoj izročila za koleke 200 Din, on ji je dal potrdilo samo za 50 Din in ji povedal, da bo že dobila povabilo v nekaj dneh od sodišča, na potrdilo se je pa podpisal Slavko Američan.

Po izročitvi potrdila jo je urnih krač pobrisal iz Sp. Jelenj proti Dolam.

Dne 30. t. m. se je pa Slugova zglasila brez povabila na sodišče v Litiji in pokazala »potrdilo« ter zahtevala denar. Na sodišču so ji pa povedali, da je šla na lim sleparju.

Rogatec

Godalni kvartet Glasbene matice v Ptuj poverni v soboto 1. avgusta ob 20. v župni cerkvi v Rogatec svoj lepo uspeši cerkveni koncert. Na sporedu so stavki iz kvarteta Haydna, Mozarta, Beethovna in Borodina ter solo točke za gosli in čelo. Koncert bo torej nudil vsem ljubiteljem glasbe obilo užitka.

Bučka

Posledice likofa. Pri posestniku Francu Pavšiču iz Bučke so pred dnevi imeli mlatič likof. Pri tej priliki se je mlatič Janez B. iz Stopnje-ga tako nalezal vina, da je domov gredoč legel in zaspal. Ko se je zjutraj prebudil, je opazil, da mu je nekdo pobral od likofa ostale dobro-te, katere mu je darežljiva gospodinja navezala v culo, in ves tedenski zaslužek ter vojaško listino. Tatu se niso izsledili.

Italijanska straža je zavrnila dva naša turista

čepav sta imela obmejno izkaznico

Kranj, 30. julija.

Glede na vest iz Celja v nekem dnevniku naznanjamo, da je podružnica SPD že prejela vidirane obmejne izkaznice svojih članov, kateri so za nje zaposlili.

Poslane so bile po sreskem načelstvu s posredovanjem italijanskih obmejnih oblastev pristojni kvesturi, in sicer za odsek od Peči do konca Špice kvesturi v Vidmu (Udine), ki jih je vidirane vrnila v najkrajšem času po županstvu naše obmejne občine Rateče sreskemu načelstvu; za ostali obmejni odsek pa jih je sresko načelstvo poslalo v vidiranje še kvesturi v Gorici, ki jih je šele pred kratkim vrnila na pritisk sreskega načelstva.

Kmalu potem sta hotela napraviti dva naša člana turo čez Vršič na Mojstrovko, Jalovec, Koritniško koč, na Mangart, k Belopeškim jezerom in nazaj v Kranj. Jugoslovanska straža na Vršiču jima je vidirala izkaznice ob prekoračenju meje, a italijanska straža ju ni pustila dalje, češ da nima še nikake tovarne odredbe od svoje višje oblasti. Radi tega sta se morala oba izletnika vrniti na našo stran, kjer jima je straža zopet potrdila povratek iz Italije.

Radi tega nastane vprašanje: Ali je v veljavi »Sporazum o turisticnem prometu v obmejnih pasovih«, podpisan v Nettunu dne 20. julija 1925 ter objavljen pri takozvanih nettunskih konvencijah v Uradnem listu z dne 19. februarja 1929, števil 74/18, ki je bil dopolnjen z odločbami jugoslovansko-italijanske komisije, podpisanimi v Opatiji dne 6. junija 1929, in ki so se začele izvajati dne 15. avgusta 1930 ter sta poleg tega obe vladi že izmenjali liste planinskih društev, katerih člani imajo pravico, da se poslužujejo ugodnosti navedenega sporazuma. — Kranjska podružnica SPD.

Fantek, ki bi bil še živ, če bi imeli v Ormožu varno kopališče

Ormož, 29. julija.

Danes popoldne okoli 14. ure je pri kopanju v Dravi utonil 10-letni sinček trgovca g. Radota Polaka.

Bil je izredno nadarjen fant za trgovino ter bi šel jutri z atekom na trgovsko potovanje, na morje ali kam drugam na počitnice. Je to zopet žrtev naših razmer, ker nimamo varnega kopališča. Hudo prizadetim staršem naše iskreno sožalje!

Hiša, hlev in gospodarsko poslopje vpepeljeni

Vitanje, 28. julija.

V ponedeljek 27. t. m. okoli 13. ure je nastal v stanovanjski hiši posestnika Simona Malca, po domače Potočnika, v Ljubnici št. 59 pri Vitanju ogenj, ki je v kratkem času vpepelil stanovanjsko poslopje, zraven pripadajoči hlev ter gospodarsko poslopje.

Med tem, ko se je posrečilo živino rešiti pravočasno iz hleva, na gašenje gorečih poslopij ni bilo možno misliti, ker v bližini ni vode. poleg tega pa stoji poslopja pogorela bolj na samem in precej oddaljena od sosedov, ki naložena požara niti opazili niso.

Požar so baje povzročile saje v dimniku, ki so se vnele, ker je hišna gospodinja za pečenje kruha zakurila premočno krušno peč. Pogorelec je bil visoko zavarovan proti požaru in ravno te dni so hoteli na dražbi prodati njegovo prezadolženo lastnino. Oblast je uvedla preiskavo.

Št. Jernej na Dolenjskem

Naša elektrika je v tej suši vsak večer prav kilava. Ne bi tega obešali na veliki zvon, ko bi bila to posledica pomanjkanja vode. Pred leti se je naša lepa in občirna vas, ki se more tozadevno meriti z marsikaterim našim trgov ali celo mestecem, postavila z bogato javno razsvetljavo. Nad glavnimi cestami in po trgu so visele močne žarnice nalik veleumestnim obločnicam. Pa so časoma pregorele in zdaj vlada po najprometnejšem našem kraju ponoči egiptovska tema. Merodajni faktor, ki je s svojim smotrenim delom dal št. Jerneju med drugim tudi električno luč, bi bil baje pripravljen dati kraju javno razsvetljavo menda celo brezplačno ali vsaj za bagatelno ceno, če bi v to poklicani krogi kupili vsaj pregorele žarnice. Ze iz tujsko-prometnih ozirov bi bilo to zelo priporočljivo.

Novo šolo prično te dni zidati na Gor. Vrh-polju pod Gorjanci. Po četrtstoletnem odlašanju bodo prišli slednjič tudi naši Podgorci do lastne šole ter bodo deležni pouka v tolikšni meri in ob takem olajšanju, kot to pristaja današnjemu času.

Poskočni avto. V torek popoldne je pridrljal po napeti in več kilometrov dolgi ravni cesti v smeri od Kustanjevice proti št. Jerneju oseben avto, v katerem je sedel le šofer. Baš na mostu v višini vasi Grublje se je srečal s težkim kmečkim vozom. Most čuvajo ob straneh precej visoki obcestni kamni. Avto je zavil v stran, zadel pa pri tem v obmožni kamen ter ga dobesedno preskočil in zavozil na njivo. Le ena stran koles je tekla po tleh, drugo je vselo v zraku. Pa ni bilo večje neareče, kot urgana bremza in malo zviti blatnik. Z živino so vlekli avto na cesto in k mehaniku, naslednji dan pa je spet nadaljeval svojo pot.

Cerkvene orgle so obmolknile. Vzrok tudi suša, ki je pokvarila meh. In brez sape piščali ne dajo glasu od sebe. Je pa to zelo žalostno. Iz daljnih vasi prihite ob nedeljah ljudje k službi božji, ta pa je tiha in pusta kot mrtvaška maša. Ljudstvo zelo godrnja. Ne bo stalo mnogo s popravilom meha, pa bo spet vse v redu. Najprikladneje pa bi bilo, ker je v vasi električna moč na razpolago, nabaviti si primeren moterček, ki bi redno in v splošno zadovoljstvo oskrboval šentjernejske orgle z zadostno sapo.

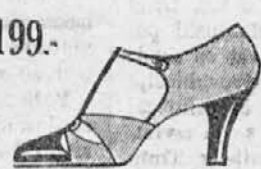
Moderna obutev za poletno sezono.

Rata

Vrsta 9675-89

Čevljički iz laka ali boksa, okusne fazone s finim okrasom in temnejšega usnja. Čevljički s svetlim bežom so za promenado, a lakasti za zvečer.

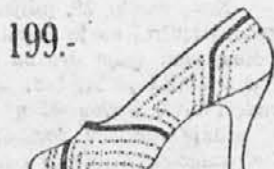
Vrsta 9665-72

Elegantni globoko izrezani čevljički. Ti čevljički so brez-pogojno potrebni vsaki dami. So zelo udobni, ter vas bodo popolnoma zadovoljili.

Vrsta 9625-51

Elegantni čevljički z visoko peto. So idealni za promenado, zlasti globoko izrezani se dovršeno prilagajajo pri toaleti za popoldansko promenado.

Vrsta 9605-55

Čevljiček za promenado in za obalo. Je izdelan iz belega finnega telečjega boksa s črnimi in rjavimi našivi in okraski. Novost letošnje ženske sezone.

Vrsta 1655-65

Čevljički za obalo in kopališče. So zračni in udobni. Brez-pogojno so vam potrebni za kopališče in letovišče.

Vrsta 5505-01

Moderni globoko izrezani čevljički. Je izdelan iz najboljšega ševroa v modernih temnih barvah. Se izvrstno prilaga nogi in je zelo udoben.

Samorodnice in samorodničarji v luči zakona o vinu

Njih odprava — naša dolžnost!

Ze naš zakon o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva od 30. decembra 1921., odnosno pravilnik za izvrševanje tega zakona od 14. novembra 1923. prepoveduje razmnoževanje in sajenje samorodnic. Samorodničarji pa se zanj niso bogve koliko zmenili, tem manj, ker so bile takrat in še poznejša leta vinske cene prav ugodne, da je šlo i samorodno vino razmeroma lahko v denar.

Razmere za vinogradnike so se medtem jako poslabšale in naravno tudi samorodničarjem niso prizanašale. Zakon o vinu od 9. decembra 1929. s pravilnikom k temu zakonu od 24. julija 1930. pa je vprašanje samorodnic in samorodničarjev končno uredil.

§ 12. vinskega zakona, odnosno § 32. pravilnika dovoljuje promet samorodnega vina še do konca tega leta (1931.), toda samo pod pravilno oznako, da je tisto vino »od samorodnic«, »od šmarincev«, »od izabele« itd., in sicer na dotičnih sodih, v računih, cenikih, reklamah, tovarnih listih, pozneje pa sploh ne več niti z ustrezajočo oznako ali deklaracijo. To velja prav tako za vsakršno mešanico mošta ali vina od samorodnic z moštom ali vinom od domačih, zlatih, evropske trte (vinifera).

Kazni za zavedne kršitve določajo: § 26. (7) do 30 dni zapora in 100 do 10.000 Din denarne globe ali eno od teh kazni; § 28. (zaplomba in uničenje ali denaturiranje proizvoda in nato njegova prodaja v korist državnemu kmetijskemu fondu, v slučaju odtujitve pa plačanje dvakratne vrednosti proizvoda v korist istemu fondu); § 29. (v ponovnih primerih: razglas sodbje v listih in na vratih stanovanja, odnosno podjetja obsojenca skozi 7 dni, izguba obrtnice pravice za dobo do 5 let); § 32. (plačanje vseh

stroškov procesa, analize, izvedenstva in izvršitve sodbje).

Zanimajo nas končno še določbe pravilnika: § 2. (tudi pogojno slajenje samorodnega vinskega pridelka in njega mešanice je zabranjeno); § 6. (dodatek samorodnega mošta ali vina k zlahtnemu moštu ali vinu se smatra za pomnožitev vina); § 30. (pridelek od samorodnic se ne sme uporabljati za napravo specialnih vin, n. pr. desertnih, penecih se, aromatiziranih, medicinskih vin, katerih je mnogo vrst).

Samorodnice je treba smatrati za najhujši in najnevarnejši vinogradski plevel. Akcija za njega odpravo potom krčenja in precepljevanja tu pa lam dobro napreduje, vendar vobče mnogo prepočas z ozirom na bližajoči se rok — 31. decembra 1931. Mnogi samorodničarji se tej akciji navzile dobrohotnim opozorilom slej ko prej trdovratno upirajo, ker vidijo in poznajo samo sebe. Pomilovati moramo, da jih bodo šele bridke izkušnje izučile in spametovale.

Kdor pa le hoče biti i za naprej samorodničar, je to lahko pod pogojem, da svoj samorodni pridelek tudi sam popije in ne sili z njim v promet, niti ga nikomur ne daja kot nagrado za kake usluge niti kot darilo, ki bi ilak značilno prej razžalitev nego počastitev razočaranega obdarovanca.

Rešimo ogroženo zlahtno vinarstvo s takojšnjo odpravo zloglasnih samorodnic! Ohranimo goričko grudo svojim izmučenim, sodržavljanom vinogradnikom, ki jo tako neizrečeno ljubijo, čeprav jih siromašno, toda vendar pošteno preživlja! S tem izpolnjujemo samo dolžnost dobrega državljanu in pravega, iskrenega rodoljuba.

Andrej Zmave.

Borzna poročila

dne 30. julija 1931.

Devize

Ljubljana, 30. julija. Amsterdam 2271:10 do 2277:94, Bruselj 786:15—788:51, Curih 1098:75 do 1102:05, Dunaj 791:63—794:03, London 273:47 do 274:29, Newyork 5624:12—5641:12, Pariz 220:79—221:45, Praga 166:90—167:40, Trst 294:75 do 295:57.

Zagreb, 30. julija. Amsterdam 2271:10 do 2277:94, Dunaj 791:63—794:03, Bruselj 786:15 do 788:51, London 273:47—274:29, Milan 294:67 do 295:57, Newyork 5624:12—5641:12, Pariz 220:79—221:45, Praga 166:90—167:40, Curih 1098:75—1102:05.

Beograd, 30. julija. Amsterdam 2271:10 do 2277:94, Bruselj 786:15—788:51, Dunaj 791:63 do 794:04, London 273:47—274:29, Milan 294:67 do 295:57, Newyork 5624:12—5641:12, Pariz 220:70 do 221:45, Praga 166:90—167:40, Curih 1098:75 do 1102:05.

Dunaj, 30. julija. Amsterdam 287:—, Atene 9:21:15, Beograd 12:64, Bruselj 99:25, Bukarešta 4:22:13, London 34:56:25, Madrid 64:50, Milan 37:24, Newyork 711:20, Pariz 27:90, Praga 21:06:75, Sofija 5:15, Stockholm 190:30, Kopenhagen 190:15, Varšava 79:67, Curih 138:80.

Curih, 30. julija. Beograd 9:09, Pariz 20:09:5, London 24:89, Newyork 512:87, Bruselj 71:55, Milan 26:82, Madrid 46:20, Amsterdam 206:60, Dunaj 72:05, Stockholm 137:20, Oslo 137:05, Kopenhagen 137:05, Sofija 3:73, Praga 15:18, Varšava 57:55, Budimpešta 90:02:5, Atene 6:65, Carigrad 2:43, Bukarešta 3:04:5, Helsingfors 12:90.

Vrednote

Ljubljana, 30. julija. Na tukajšnjem tržišču ni sprememb.

Zagreb, 30. julija. Državni papirji: 7% inv. pos. 83 bl., 4% agr. obv. 44—46, 7% Blaire 73 do 74, 8% Blaire 80—87, 7% pos. hip. b. 75 do 75:50, 6% obv. 60—60:50, vojna škoda ar. 353:50—354, kasa 353:50—354, ult. avg. 353 do 355, ult. sept. 356—360, ult. dec. 363—364, — Banke: Hrvatska 50—60, Praštediona 957:50 do 965, Jugosl. Union 150—162, Jug 67—68, Ljubljanska kred. 120—123, Mednarodna 68 d., Srbska 190—193, Zemaljska 120 d., — Industrije: Sečerana Osijek 220—225, Trboveljska 225 do 230, Slavonija 200 d., Vevče 120 d., Nar. šum 25 d., Gutman 110 d., Slaveks 25 d., Danica 65—66, Drava 235—236, Isis 46 bl., Dubrovačka 300 bl., Oceanica 190 d.

Beograd, 30. julija. 7% inv. pos. 82:50 bl., 4% agr. obv. 46:50 bl., 8% Blaire 85, 7% pos. hip. banke 76, vojna škoda 354—356, ult. avg. 356 d., ult. sept. 358 d., ult. okt. 362 d., ult. nov. 365 d., ult. dec. 369 d., Narodna 6300 bl.

Dunaj, 30. julija. Bankverein 14:15, Dunav-Sava-Adria 12:46, Prioritete 92:60, Trbovlje 27:55.

London, 30. julija. 7% Blaire 71—72:50, Newyork, 28. julija. 8% Blaire 77:50—79, 7% Blaire 71—73, 7% pos. drž. hip. b. 72—74.

Zito

Ljubljana, 30. julija. Tendence: stalna, promet: 2 vagona rži.

Novi Sad, 30. julija. Oves: novi baški, slav. 150—152:50, — Ječmen: novi baški, sremski 63 do 64 kg 117:50—122:50, — Otrobi: stari pšenični, baški 110—115, Vse ostalo nespremenjeno, Tendence: slaba. Promet: 3 vagoni pšenice, 2 vagona ovsu, 11 vagonov koruze, 14 moke, 1 vagon otrobov.

Les

Ljubljana, 30. julija. Tendence: slaba, brez prometa.

Za počitnice berite

»V oklopnjaku okoli sveta«. Pestro in zabavno čtivo. V dveh delih; vsak del po Din 20.—, vezan Din 26.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Morski vrug

eden najlepših romanov svetovno znanega ameriškega pisatelja Jacka Londona. Se dobi za nizko ceno Din 20.—, vezan izvod Din 30.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Makulturni papir

se poceni proda
Na razpolago večja količina
Naslov pove uprava Jugoslovana

Radio

Ljubljana, petek, 31. julija 1931. 12.45 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Gospodinjstva ura, gdč. Cilka Krekova. 20.00 Priljice za odrasle, gdč. Anta Kovačič. 20.30 Prenos iz Beograda. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sobota, 1. avgusta. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Časnik in časnikarstvo. 20.00 Koncert godbe na pihala »Sloga«. 21.00 Prenos iz Park hotela na Bledu. 22.00 Čas, dnevne vesti. 22.15 Salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, petek, 31. julija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Beograd. 22.30 Novice. 22.40 Plesna glasba.

Zagreb, sobota, 1. avgusta. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Citre. 21.00 Radio orkester. 22.00 Novice. 22.10 Lahka večerna glasba.

Beograd, petek, 31. julija. 11.30 Plošče. 12.45 Plošče (česka glasba). 13.30 Novice. 19.00 Narodne pesmi. 19.30 Popoldanski koncert. 20.00 Predavanje. 20.30 »Grotica Marica«, opereta, Kalman. 22.30 Novice. 22.50 Plošče.

Beograd, sobota, 1. avgusta. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 19.00 Plošče. 19.30 Večerni koncert. 20.00 Koncert. 21.00 Vokalni koncert (Žika Tomić). 21.30 Novice. 21.50 Komedija. 22.20 Ruske pesmi. 22.50 Po Beogradu.

Praga, petek, 31. julija. 11.30 Plošče. 12.30 Brno. 14.10 Plošče. 14.30 Moravska Ostrava. 17.10 Plošče. 19.30 Poljudne pesmi. 19.05 Igra. 21.00 Koncert češke Filharmonije. 22.15 Moravska Ostrava.

Praga, sobota, 1. avgusta. 11.30 Plošče. 12.30 Moravska Ostrava. 14.00 Plošče. 17.00 Plošče. 19.05 Ljudski večer. 19.55 Poljudna glasba. 21.00 Bratislava. 22.00 Radiofilm.

Gramofonske plošče po 3 Din

izposojuje »SLAGER«, izposojevalnica gramofonskih plošč in gramofonov, Ljubljana, Vegova ulica 2 1501

Popolna

RAZPRODAJA

manufakturnega blaga

Radi opustitve trgovine se bode vse blago po zelo nizki ceni popolnoma razprodalo. Različno blago celo pod lastno ceno.

Josip Šlibar, Ljubljana

manufakturna trgovina
Stari trg 11

Nogavice, roka-

vice, volna in bombaž

najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Kolesa 1422
po Din 1500.—

»CENTRA«

Ljubljana

Masarykova cesta

Gorazdov

učni zavod

Poučevanje stenografije, stroje-pisja in drugih merkantilnih predmetov po najuspešnejši metodi. Priglasila, oseba, 1. 2. in 3. avgusta od 9. do 12. ure dopoldne. Nunska ulica 19. Pismena priglasila do konca avgusta Bled 2. vila Rodica. 1731

Knežinja Zurova

prekrasni ljubavni roman. Cena Din 30.—, v platno vezan 35.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4

Gospodarske vesti

× Kontrola svežega sadja za izvoz. Trgovinsko ministristvo je objavilo da bo komisija za kontrolo svežega izvoznega grozdja in sliv pričela delovati 15. avgusta. Do tega dne je izvoz sliv prost. Kontrola izvoznega grozdja se bo začela 12. septembra. Izvoz in uvoz grozdja je na podlagi člena 4 zakona o kontroli sadja odvisen od odredb centralne komisije za sadje. Prošnje je treba vložiti pri centralni komisiji, ki posluje pri ministristvu za trgovino in industrijo v Beogradu III. nadstropje soba 23.

× Obrestna mera v DHB. Podružnica državne hipotekarne banke v Sarajevu je obvestila svoje komite, da je povečala z 21. t. m. eskontno mero na 8-5%, obrestno mero za posojila na vrednostne papirje pa na 9%. Povišanje obrestne mere ne velja za hipotekna posojila.

× Novi potni listi. Notranje ministristvo je izdalo naredbo, da se izdajo nove knjižice za potne liste. Novi potni listi, ki jih je že pripravila državna tiskarna v Beogradu, se bodo pričeli izdajati s 1. septembrom t. l. Potni listi so enotni za vso državo. Ona dovoljenja za potovanje v inozemstvo, ki so bila izdana na starih potnih listih, in katerih imetniki bivajo v državi, veljajo do 31. julija t. l. Do 1. septembra se bodo izdajala potna dovoljenja še na starih potnih listih.

× Likvidacija glavne zveze jugoslovanskih vinogradnikov. Na seji glavne zveze jugoslovanskih vinogradnikov in sadjarjev, ki je bila ustanovljena leta 1928, se je likvidirala glavna zveza jugoslovanskih vinogradnikov, ki je bila ustanovljena pred 10. leti.

× Nov načrt za kontrolo mlinov. Da bi bilo mogoče izvesti popolno kontrolo poslovanja v mlinih po vsej državi, pa še posebej v Vojvodini, nameravajo s posebnim ozirom na novi zakon o mlinih izdelati nov načrt o kontroli dela v mlinih. Za kontrolo mlinov v Vojvodini bodo uvedli posebno uredbo. Kontrolo bo izvajala privilegirana izvozna družba.

× Za rabo domačega premoga. Prosvetno ministristvo je poslalo vsem prosvetnim ustanovam v Sarajevu, akl, v katerem jih opozarja, naj pozimi rabijo premog domačega izvora. Tamkajšnje prosvetne oblasti in ustanove so nanreč rabile inozemski premog. V interesu domačih rudarske industrije je, da se takšna odredba prosvetnega ministristva razširi ne le na vse državne ustanove, marveč bi bilo zelo koristno, če bi temu vrgledu sledili tudi zasebniki.

× Francoski konzulat v Splitu. Francosko poslanstvo je objavilo, da se francoska konzularna agencija v Splitu postavi v položaj konzulata.

× Stanje českoslovaške banke. Na poslednji seji českoslovaške Narodne banke so ugotovili, da se je zmanjšala zlasti podloga za 1.000.000 Kč ter da znaša sedaj 5.530.000.000. Obtok bankovcev se je zmanjšal za 33 in pol milijona, ter znaša 6209 milijonov. Rezerve v kovinah znašajo 447%.

× Českoslovaška zunanja trgovina. V prvi polovici t. l. je českoslovaška zunanja trgovina padla v izredno veliki meri. Izvoz je nazadovol za 25%, uvoz pa za 32% napram lanskemu letu. Po zadnjih podatkih je znašal v prvi polovici

t. l. (v milijonih Kč) uvoz 5.546:8, v istem času l. l. pa 8.152:7, izvoz letos 6.384:3, v prvi polovici l. l. pa 8.452:7. To veliko nazadovanje českoslovaške zunanje trgovine pripisujejo v prvi vrsti gospodarski krizi Srednje Evrope in nemški gospodarski ekspanzivni politiki, ki jo je ta v zadnjih letih — na račun tujega kapitala — vodila prav proti českoslovaški z vso energijo na vseh tleh, kjer je doslej prevladovalo českoslovaško blago.

× Kreuger v Turčiji. Kakor mnogo drugih držav, tako je tudi Turčija najela večje posojilo pri švedskem denarnem mogotcu Kreugerju. V zaslugi mu je prepuščila monopol žigic. Toda Kreuger se je obenem zavezal, da bo zgradil v Turčiji veliko tvornico vžigalic. Tvornico je njegovo podjetje res pričelo graditi v Carigradu. Pričetkom prihodnjega leta bo že pričela poslovali. Sodiijo, da bo znašala dnevna produkcija nove tvornice 720.000 škalljic na dan.

Dobave

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 3. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 200 m manesmanovih ceví, 900 m vodovodnih ceví, sesalnih ceví, raznega pohištva ter glede dobave 1 strelovodne naprave.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 3. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 30.000 kg ječmena, 300 komadov karbidnih rudarskih svetiljk in 1 kopalne kadi.

Direkcija državne železarnice Vreš-Majdan sprejema do 5. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 55 plošč črne pločevine.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 6. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 200 kilogramov strojnega olja, 100 kg kleja, 1500 kg kofonije in 40.000 kg portland-cementa.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 13. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 4 garnitur vodokaznih armatur; do 17. avgusta t. l. pa glede dobave 4000 kg rži.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 3. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 1 kuhinjskega lijaka, 2 komadov dežnih plaščev in 25 m platna za čiščenje; do 10. avgusta t. l. pa glede dobave 40 m konopne gurtje.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 10. avgusta t. l. ponudbe glede dobave delov za tvornice avtomobile.

Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 20. avgusta t. l. ponudbe glede dobave tračnic, reševalnih aparatov in karbida.

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 4. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 1500 m³ strojnega peska, raznih strojev in motorjev. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: dne 17. avgusta t. l. pri Upravi barutane v Kamniku glede dobave 400.000 kg amonijakovega solitra; dne 18. avgusta t. l. pa pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave železa.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Sport

Plavalno prvenstvo juniorjev

Jutri se prične na Sušaku juniorsko državno prvenstvo v plavanju, katerega izid je za naš plavalni sport izredne važnosti. Juniorji so namreč, plavalci, ki bodo pokazali, v koliko bo treba z Jugoslavijo računati v mednarodnih sportnih krogih. Vsi klubi posvečajo vzgoji dobrih juniorjev največjo važnost, zavedajoč se, da zavisi od njih napredek vsega kluba. Brez pretiravanja lahko rečemo, da imamo v Jugoslaviji izborni material, ki bi se pa še znatno izpopolnil, ako bi imela vsa plavalna središča pravilne sportne bazene in zimska plavališča. Plavalnih bazenov imamo v Sloveniji že šest, dočim v vseh ostalih pokrajinah ne najdemo niti enega. V tem oziru bodo pač morale pomagati javne oblasti, kajti klubi ne zmorejo tolikih stroškov, ki so potrebni za zgradbo bazena.

Lani se je juniorsko prvenstvo vršilo v Ljubljani. Prvenstvo si je priborila Viktorija (Sušak) po zaslugi izborne ekipe juniorov s 169 točkami. Sledili so: 2. Jadran (Split) 156, 3. Ilirija (Ljubljana) 92, 4. Primorje (Ljubljana) 61, 5. Jug (Dubrovnik) 22, 6. Beograd (Beograd) 9, 7. Gradjanski (Karlovac) 2.

Prvenstvo v juniorskih skokih si je priborila Ilirija s 36 točkami pred Jadranom, ki je dosegel 16 točk.

Prvak v waterpolu je bil Jug, 2. Jadran, 3. Bob, 4. Viktorija.

Letos sodelujejo na juniorskem prvenstvu tile klubi: Ilirija (Ljublj.), Primorje (Ljublj.), Elan (Novo mesto), Viktorija (Sušak), Concordia (Zagreb), Hašk (Zagreb), KSU (Karlovac), Gradjanski (Karlovac), Vinodol (Novi), Jadran (Split), Jug (Dubrovnik), Bob (Beograd) in Beograd (Beograd).

Sporod je naslednji:

Sobota: od 8 do 12:30 : 150 m prosto juniorji predtek, 36 tekmovalcev, po času najboljših 9 v finale, 2. 100 m prosto juniorke predtek (13), 3. 100 m hrbno juniorji predtek (19), 4. 100 m prsno juniorke predtek (16), 5. 4 x 50 m prosto juniorji predtek (11), 6. 3 x 100 m mešano juniorke finale (8), 7. waterpolo Jug : Jadran. — Popoldne od 15. do 19. : 1. 200 m prosto juniorji predtek (23), 2. 50 m prosto juniorke predtek (19), 3. 100 m prsno juniorji predtek (27), 4. 100 m hrbno juniorke predtek (11), 5. 3 x 100 m mešano juniorji predtek (13), 6. 4 x 50 m prosto juniorke finale (7), 7. waterpolo Jug : Viktorija.

Nedelja: od 8:30 do 12. finale tekme: 1. 50 m prosto juniorji, 2. 100 m prosto juniorke, 3. 100 m hrbno juniorji, 4. 100 m prsno juniorke, 5. 4 x 50 m prosto juniorji, 6. 3 x 100 m mešano juniorke, 7. skoki juniorji (7), 8. waterpolo Bob : Jug in Bob : Viktorija. Popoldne od 15. do 19. : 1. 200 m prosto juniorji, 2. 50 m prosto juniorke, 3. 100 m prsno juniorji, 4. 100 m hrbno juniorke, 5. 3 x 100 m mešano juniorji, 6. 4 x 50 m prosto juniorke, 7. skoki juniorjev (7), 8. waterpolo Viktorija : Jadran in Jadran : Bob.

Drobne vesti

Plavalni dvomatski med Češkoslovaško in Francijo se je vršil v torek v Pragi. V waterpolu je zmagala Češkoslovaška s 5:2, v štafeti 4 x 200 m prosto pa Francija v času 10:14, CSR 10:17:5.

Lepe uspehe so dosegli v metu diska Nemec Hofmeister s 47:32 m, Madjar Kemeč s 47:35 m ter njegov rojak Madras s 46:00 m.

Sparta : Juventus. Trejla tekma za srednjeevropskih cup se bo vršila v Budimpešti.

Benčki večer SK Ilirije je preložen na prihodnjo soboto 8. avgusta.

Mariborski sport

Y. S. S. K. Maribor : S. K. Železničar 4:3 (1:2)

Maribor, 29. julija. Na igrišču I. S. S. K. Maribora se je danes vršila prijateljska tekma med I. S. S. K. Mariborom in S. K. Železničarjem. Oba nasprotnika sta nastopila v najmočnejši postavi. Dočim je I. S. S. K. Maribor tekmo vzel iz lahke strani je S. K. Železničar zaigral borbeno in z voljo do zmage. Po poteku igre bi bil moral biti I. S. S. K. Maribor visoki zmagovalci, saj so bili ves čas v očividni premoči in so tudi v tehničnem oziru nadkrijevali nasprotnika za cel razred.

Pri zmagovalcu ni bilo vse na mestu. Vrtar Koren je bil nedisponiran, dva gola gresla na njegov račun. V začetku drugega polčasa pa je bil težko poškodovan in ga je nadomestil Becker. Branilca sta bila precej nesigurna, posebno Levi. V kniskih vrsti je popolnoma zadovoljil Konič, dočim sta stranska krilca bila preveč ofenzivna. V napadu je bil Vodeb nemogoč. Tudi Stare je bil očividno indisponiran, zaigral je menda svojo najslabšo tekmo. V prvem polčasu je bila igra sicer popolnoma odprta, v drugem polčasu pa so absolutno dominirali belorini. V ostalem je I. S. S. K. Maribor igral bolj medlo. V močvirju ni bilo pravega elana in požrtvovalnosti. Imel je od igre več nego nasprotnik, vendar pa številih šans ni znal izrabiti.

S. K. Železničar ni podal igre, ki se je od njih pričakovala. Igrajo tudi igra, ki ni vezana na nikake finise. Posamezni igralci imajo največkrat preoster start, ki pa v prijateljskih tekmah absolutno ni potreben. V tem pogledu se je posebno odlikoval Frangeš. Podajanje žoge je bilo dostikrat netočno, videlo se je, da napad se ni vigran. Obramba je delala v pogledu kritja usodopolne pogreške, mnogokrat pa je pustila nasprotnika, da po mili volji vozi proti голу. Krilski vrsta je bila oni del moštva, katerega se je najmanj opazilo. Od te formacije ni imel koristi ne napad, ne obramba. Sodel je objektivno g. dr. Planinšek.

Jugoslovan

se naroča v Ljubljani v
Gradisku 4 (poleg Nunske
cerkve), telefon št. 30-68.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI. No. 45/28.

Pregled nalezljivih bolezni v Dravski banovini

od 15. julija do 21. julija 1931.

Srez	Ostali	Na novo oboleli	Ozdraveli	Umrli	Ostanje v oskrbi
Skupina tifuznih bolezni.					
Brežice	2	—	—	—	2
Cabar	2	—	—	—	2
Dolnja Lendava	—	1	—	—	1
Gornji Grad	5	—	—	—	5
Kranj	2	—	—	—	2
Krško	2	—	—	—	2
Litija	1	—	—	—	1
Logatec	1	—	—	—	1
Ljubljana (mesto)	1	1	—	—	2
Maribor (mesto)	1	—	1	—	—
Murska Sobota	1	—	1	—	—
Novo mesto	1	—	—	—	1
Ptuj	1	1	1	—	1
Radovljica	2	—	—	—	2
Slovenjgradec	2	—	—	—	2
Skupaj	24	3	3	—	24

Griza. — Dysenteria.					
Novo mesto	—	1	—	—	1
Skupaj	—	1	—	—	1

Skrlatinka. — Searlatina.					
Brežice	3	—	—	—	3
Celje	1	—	1	—	—
Celje (mesto)	—	1	—	—	1
Kamnik	4	—	1	—	3
Kranj	3	—	—	—	3
Kočevo	3	4	1	—	6
Konjice	3	—	3	—	—
Litija	2	1	—	—	3
Ljubljana (srez)	1	1	—	—	2
Ljubljana (mesto)	5	—	3	—	2
Ljutomer	—	1	—	—	1
Maribor desni breg	1	—	—	—	1
Murska Sobota	5	1	2	—	4
Novo mesto	1	—	—	—	1
Ptuj	2	1	1	—	2
Radovljica	49	1	8	—	42
Slovenjgradec	1	—	—	—	1
Skupaj	84	11	20	—	75

Ošpice. — Morbilli.					
Celje	2	—	1	—	1
Celje (mesto)	5	2	3	—	4
Maribor (mesto)	—	4	—	—	4
Murska Sobota	7	1	1	—	7
Ptuj	3	—	3	—	—
Skupaj	17	7	8	—	16

Davica. — Diphteria et Croup.					
Brežice	3	1	—	—	4
Celje	1	—	—	—	1
Kamnik	2	—	—	—	2
Kranj	3	—	—	—	3
Kočevo	1	1	—	—	2
Krško	6	1	3	—	4
Laško	1	—	1	—	—
Litija	2	—	—	—	2
Ljubljana (srez)	5	1	2	—	4
Ljubljana (mesto)	—	1	—	—	1
Maribor desni breg	1	—	1	—	—
Maribor levi breg	5	—	4	—	1
Maribor (mesto)	1	—	—	—	1
Murska Sobota	5	3	4	1	3
Novo mesto	1	—	1	—	—
Prevalje	1	—	1	—	—
Ptuj	1	—	1	—	—
Radovljica	2	—	—	—	2
Slovenjgradec	1	2	1	—	2
Smrje pri Jelšah	6	2	2	—	6
Skupaj	48	12	21	1	38

Nalezljivo vnetje možganov. — Meningitis cerebrospinalis epidemica.					
Kamnik	—	1	—	—	1
Skupaj	1	—	—	—	1

Sen. — Erysipelas.					
Brežice	1	—	—	—	1
Celje	—	1	—	—	1
Celje (mesto)	1	—	1	—	—
Kranj	1	—	—	—	1
Kočevo	1	—	—	—	1
Logatec	—	1	1	—	—
Ljubljana (mesto)	2	3	—	—	5
Maribor (mesto)	2	—	1	—	1
Novo mesto	—	1	—	—	1
Radovljica	4	1	1	—	4
Smrje pri Jelšah	1	—	1	—	—
Skupaj	13	7	5	—	15

Krčevita odrevenelost. — Tetanus.					
Kranj	1	—	—	—	1
Murska Sobota	1	—	—	—	1
Skupaj	2	—	—	—	2

Otročniška vročica. — Sepsis puerperalis.					
Novo mesto	1	1	—	—	2
Skupaj	1	1	—	—	2

Ljubljana, dne 24. julija 1931.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani.

*

VIII. No. 1061/3.

Razglas.

2133

Po sklepu izrednega občnega zbora delničarjev družbe Tovarna dežnikov, d. d. v Dolnji Lendavi, z dne 11. aprila 1931 se je odobrila izprememba §§ 6, 7 in 8 družbenih pravil, ki se nanaša na zvišbo delniške glavnice od Din 500.000— na Din 1.000.000, ki naj se izvrši na ta način, da se iz rezervnega fonda družbe prenese znesek 500.000 dinarjev na račun delniške glavnice in da se hkrati zviša nominalna vrednost 10.000 komadov dvojnih delnic od Din 50— na Din 100—.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 18. julija 1931.

*

VIII. No. 3201/3.

2131

Razglas.

Na osnovi § 15 akcijskega regulativa ter § 42 zakona o banski upravi se je odobrila izprememba §§ 4, 15, 16, 26, 28, 34, 40, 44, 57, 58, 59, 60 in 61 pravil delniške družbe Greinitz, industrija željeza d. d., Železarna Muta, po sklepu devetega rednega občnega zbora delničarjev z dne 30. junija 1931. Z izpremembo naštetih paragrafov je družba spravila svoja pravila v sklad s tukaj veljavnimi zakonskimi predpisi.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 20. julija 1931.

*

VIII. No. 3201/2.

2132

Razglas.

Na osnovi §§ 15 in 18 akcijskega regulativa ter § 42 zakona o banski upravi se je odobrila izprememba § 7 pravil za Greinitz, industrija željeza d. d., Železarna Muta, po sklepu osmega rednega občnega zbora delničarjev z dne 11. novembra 1930. Izprememba pravil se nanaša na redukcijo delniške glavnice od Din 5.000.000— na Din 3.500.000— potom prežigosanja delnic od Din 50— na Din 35—.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 20. julija 1931.

*

I. No. 7170/2, 7171/2.

2134—3—2

Razglas o licitaciji.

Dodatno tuuradnima razpisoma z dne 15. julija t. l., I. No. 7170/1 in 7171/1, s katerima je bila razpisana dobava kuriva tako za urade banske uprave kakor tudi za podrejene ji urade občne uprave, se objavlja, da morejo zainteresirani nuditi premog v kosih poljubnega izvora, a z najmanj 4500 kalorijami.

V navedenih razpisih odrejene licitacije se prelože na dan

14. avgusta 1931

ob enajstih istotam ter se rok za izvršitev dobav po navedenih razpisih podaljša do 15. septembra 1931.

S tem se obenem tudi izpopolnjuje tuuradni razglas o licitaciji z dne 22. julija 1931, I. No. 7170/1.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 29. julija 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E 351/31—7.

2139

Dražbeni oklic.

Dne 31. avgusta 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 24 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Hmeljičič, vl. št. 11.

Vrednost pritlikline: 800— dinarjev; najmanjši ponudek: 533 Din 40 par.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Novo mesto,

dne 16. julija 1931.

*

E 279/31.

2121

Dražbeni oklic.

Dne 9. septembra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Šlapičič, vl. št. 22 in 217.

Cenilna vrednost: Din 72.528-97; najmanjši ponudek: Din 48.352-65.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ljutomeru

dne 1. julija 1931.

Vpisi v zadružni register.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopni zadruzi:

844. Sedež: Novo mesto.

Dan vpisa: 14. julija 1931.

Besedilo: Zadruga državnih službenika za nabavku namirnica v Novem mestu.

Izbrisała sta se dosedanja člana upravnega odbora Romih Božidar in Mehle Anton, vpisala pa nova člana upravnega odbora Stancer Franjo, profesor v Novem mestu, in Grmovšek Franjo, davkar v Novem mestu.

Okrajno sodišče v Novem mestu, odd. II., dne 14. julija 1931.

(Firm. 145/31 — Zadr. II. 291/16)

Konkurzni razglasi

S 5/31—60

2138

P. Ripson:

26

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Misel na povrnitev nazaj na zemljo ga je popolnoma poživila, vsa njegova prejšnja energija se mu je spet vrnila in postal je dobre volje. Stopil je spet na najvišjo točko hriba in natančno ogledoval pokrajino. Nato je šel na drugi strani navzdol do močvirnate planjave. Bilo je precej hladno in v svoji lahki obleki je zmrzoval. Podnebje je bilo enako onemu na jugu Anglije. Življenje brez ognja in takem podnebnju seveda ni bilo mogoče in zato si je dejal, da mora priti čimprej do ognja.

Iskal je po tleh kremenca. Znjim bi se vrnil do jeklene grnate in s pomočjo kremenca na njej delal iskre ter tako zapalil suho travo li kaj podobnega. Toda v svojo veliko žalost je opazil, da je bil v zadnjem dnevu šel tako daleč da ni več mogel najti pota nazaj k granati. Naenkrat je splašil pred seboj jato velikih ptic, podobnih divjim gosom. Instinktivno je pobrl velik kamen in ga zaljučil za njimi. Bodisi da je meril dobro, bodisi da je bil samo srečen slučaj, zadel je eno izmed njih, ter ji polomil perut, tako da je padla na tla. Silno se je drla in in skušala e uteči v grmovje, toda Robert jo je zgrabil za nogo in kljub temu, da ga je divje kljuvala, jo je prijel za vrat ter jo zadel. Bila je tolsta ptica, mnogo večja od gosi, rujave barve, a na trebuhu je imela fino, mehko belo perje.

— Za blazine bo to naravnost imenitno, si je dejal Robert in začel skubiti ptico. To delo je trajalo skoraj eno uro. Nato si je napravil nož iz kosa tenkega skrilja,

ki ga je še nabrusil na skalovju ter ga nato vtaknil v lesen ročaj. S tem enostavnim, precej nerodnim orodjem je odrezal dva lepa kosa mesa. Bil je tako lačen mesa, da ju je kar sirova pojedel in zdela sta se mu izborna. Ostanek živali je obesil, privezan na srobot, na vejo bližnjega drevesa. Spoznal je, da mu razen ognja manjka tudi sol in sklenil je, da bo napeljal morsk vodo v plitve tolmune, da bo tam izhlapevala ter se bo sol na dnu sesedla. Najprej je sklenil zgraditi si hišo in napraviti si orožje. Ko bo nekaj časa tako živel v popolnem miru, se bo spravil naraziskovalno potovanje preko celega planeta. Najvažnejše pri tem je bilo, da bo imel med tem časom tečno hrano, tako da si bo popolnoma opomogel.

Popoldans i je napravil mnogo dela. Predvsem si je sestavil lok in prirezal puščice. Z nožem je odrezal mehko, prožno drevesno debelce in s pomočjo suhe, jake trave napravil lok, ki ga je takoj preiskusil. Vadil se je v streljanju na tarčo, na deblo velikega drevesa, ki je bilo podobno lipi. Puščice je opremil na koncu z dolgimi trni. Bil je navdušen nad to svojo iznajdbo, še mnogo bolj kot nad kompliciranimi stroji, ki jih je bil iznašel in ki so mu prinesli mnogo denarja. Zabaval se je s svojim lokom kot deček, ki se igra Indijance. Naenkrat je zapazil jato divjih gosi, ki je prihajala iz močvirja. Skril se je za debelo drevo in čakal. Ko so letele mimo, je pomeril in sprožil. Zadel je dobro. Puščica je predrila gos skozi in skozi. Spomnil se je, da je nekdanji čital, da je pri napadu Indijancev na Špance v Mehiki, za časa ko je Cortez zasedel deželo, puščica, ki jo je bil izstrelil Indijanec iz velike daljave, zadela španskega jezdeca, mu predrila stegno ter ga dobesedno pribila na konja. Obesil je ustreljeno gos poleg prve na drevo, toda spo-

znal je, da je najvažnejše zanj, da pride na nekak način do ognja.

Šel je do bližnjega skalovja in začel tu nabirati najbolj suhe liste in mah. To je zdrobil s prsti v fin prah, ki ga je pravil v velik suh list. Nato ga je položil na skalo in začel iskati kremenca. Tudi to se mu je po dolgem iskanju posrečilo: z dvema velikima kremenoma se je vrnil k suhemu listu in začel kresati. Veselo so skakale velike iskre s kremenov v suhi prah, ali zaman se je mučil, prah se ni užgal. Ker se mu to po dolgih poskusih ni posrečilo, je šel v gozd in nabral suhe smole. Tudi to je zdrobil v prah ter jo je nato pomešal z mahovim prahom. Upal je, da bo na ta način zmes prej vzplamtela, toda kruto se je motil. Zaman je udarjal kamen ob kamen, iskre so se kresale, a zmes se ni vžgala. Spoznal je, da mu manjka jeklo.

Zvečerilo se je. Robert je bil utrujen. Tako je bil zaverovan v svoje delo, da mu je dan minil kot v snu. Med gostim grmičjem in praproto si je postljal s širokim listjem, ki ga je nasmukal po bližnjih drevesih, večerjal je krvavo bedro gosi z jagodami in legel. Toda kljub temu, da je bilo že temno, ni mogel zaspati. Zeblo ga je nekoliko in bil je precej nervozen. Naenkrat se je mila svetloba začela razlivali preko pokrajine. Oba meseca sta se pokazala nad obzorjem. Robert je vstal in šel n sprehod, da si pomiri živce. Hodil je komaj nekaj minut po mehki travi ob obrežju vodnih kanalov, ko je začuden obstal. Iz vode in močvirnatih tal se je dvigala megla, toda samo do višine enega metra, tako da je korakal po njej, a mu je segala komaj do prs. Po megli je začelo plesati na tisoče majhnih, vijoličastih plamenčkov.

Pot zrakoplova »Zeppelina«

Slika nam kaže pot, ki jo je preletel doslej zrakoplov »Zeppelin« od Leningrada do Hooker-jevega otočja, kjer se je srečal s parobrodom »Malygin«.

Bernard Shaw v anekdotah

V svojih mladih letih je bil Bernard Shaw urednik podlistka pri nekem velikem listu. V tej svoji službi je moral brati nešteto knjig in del raznih pisateljev.

Pri neki večerji pa ga je vprašala poleg njega sedeča gospa: »Gospod Shaw, katerega pisatelja pa vi najbolj cenite?«

»Elnerja Tittel-ae, je odgovoril Shaw.

»Tega pa prav nič ne poznam,« pripomni gospa.

»Jaz tudi ne,« pravi Shaw, »in zato ga najvišje cenim!«

Kmalu po ustanovitvi in organizaciji Društva narodov je dobil Shaw od nekega svojega znanca pismo, kjer mu ta piše, da je dobil v tajništvu Društva narodov lepo službo.

Shaw je na pismo odgovoril: »Dragi prijatelj! Prav zelo me veseli dobra novica, ki mi jo poročate. Že leta in leta nisem nič slišal o Tebi in sem že mislil, da si umrl. Sedaj sem pa res vesel, ko vidim, da so te samo pokopali!«

V neki družbi je nastopil med drugim tudi ametrnik na gosli. Njegov nastop je smatrala večina gostov za najsijajnejšo točko celega večera. Gospa se je pa končno obrnila še na Shawa z vprašanjem, kaj misli on o goslarju.

Shaw: »Zdi se mi, da je zelo podoben Paderewskemu!« — Gospa: »Kako to? Saj Paderewski vendar igra na klavir, ne na gosli!« — Shaw: »Tako sem si tudi jaz to stvar mislil!«

Shaw je francoskega kiparja Rodina kar oboževal. Rodina pa Angleži niso prav marali. To je Shaw dobro vedel in je pri neki priliki povabil k sebi večjo družbo samih odličnih oseb. Na mizo je položil mapo s prav lepimi slikami kipov, pa tudi nekaj malih kipov-posnetkov.

Ko so bili gostje zbrani v salonu, je rekel Shaw: »Poglejte, to so najnovejša dela kiparja Rodina!«

Gostje so pregledovali mapo, ogledovali so si kipce in vsi so bili soglasnega mnenja, da tako slabih umetniških tvorov še niso videli. Kaj takega ne bi bili prisojali niti Rodinu!«

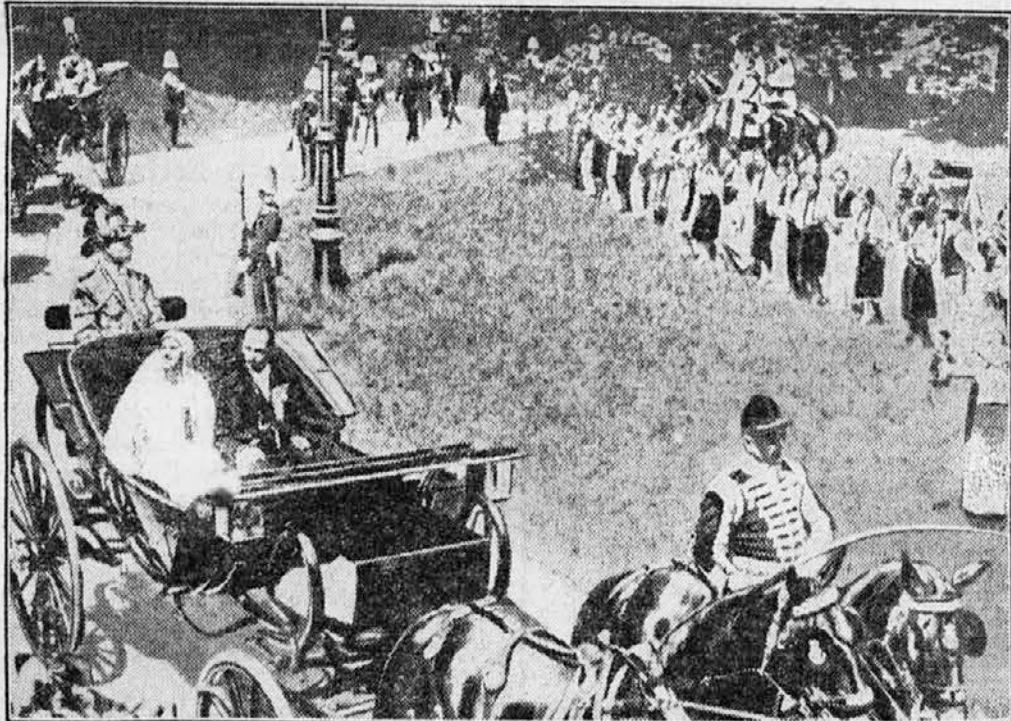
»Saj to tudi niso Rodinova dela,« je odgovoril Shaw; »to je napravil Michelangelo!«

Stara kraljevska palača

V Babilonu le počasi napreduje odkrivanje in izkopavanje starih stavb, ker je izkopavanje jako drago in zamudno delo, denarna sredstva so pa le pičila. Doslej so izkopali le palačo kralja Nebukadnezarja in njeno najbližjo okolico. Kraljevska palača je bila silna trdnjava, kjer je imela dovolj prostora cela armada, če bi bilo treba braniti palačo pred sovražniki.

Kraljeva palača je obsegala 48.000 kvadratnih metrov. V notranjosti palače je bilo 5 ogromnih dvorišč; iz največjega dvorišča pa se je prišlo v svečano kraljevsko dvorano, kjer je stal kraljevski prestol. Deli te dvorane so še jako dobro ohranjeni. Stene so bile vse poslikane. Dvorana je bila dolga 55 metrov, široka pa je bila 4 metre in pol. Te dvorane se je držalo zasebno kraljevo stanovanje; okoli srednjega dvorišča pa so bila zgrajena poslopja za visoke dvorne uradnike. V ogromnih kletih so bile bogate shrambe in pa dvorske delavnice. Pod temi kletmi pa so odkrili še druge kleti, kjer so bržčas hranili zaklade. Streha palače je bila ravna, na strehi pa so bili lepi vrtovi, ki so jih imenovali nekdanji »sedmi čudež sveta«. Vrt je namakala voda iz vodovoda, ki je bil speljan naravnost na streho.

Agitirajte za »Jugoslovana«!

Poroka na romunskem dvoru

Na sliki vidimo mladi par po poroki pri odhodu iz cerkve.

Mednarodni sestanek skavtov v Badenu pri Dunaju

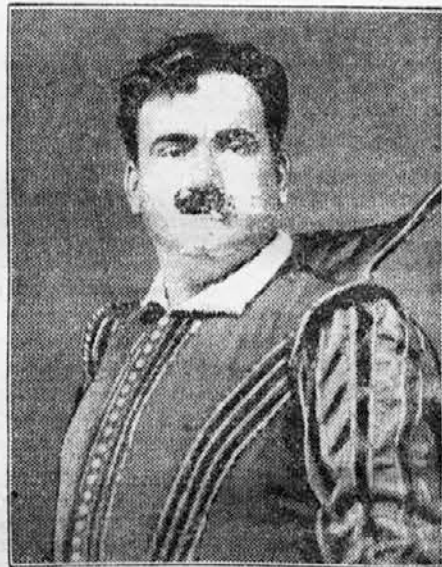
V Badenu pri Dunaju so letos zborovali skavti iz vseh držav. Zborovanja se je udeležil tudi vodja skavtov angleški general Baden-Powell. — Na sliki vidimo skavte, ki korakajo mimo predsednika avstrijske republike Miklasa in angleškega generala Baden-Powella.

Vsega so krive ženske — tudi agrarne krize

Predsednik največje trgovske družbe za trgovino z živilom v Zedinjenih državah g. Bilsaire je javno obdolžil ženske, da so »one največ krive težke agrarne krize, ki tare danes ves svet, ker se nikakor nočejo odločiti, da bi se nekoliko zredile, ampak hočejo po vsi sili ostati suhe, koščene in mršave.

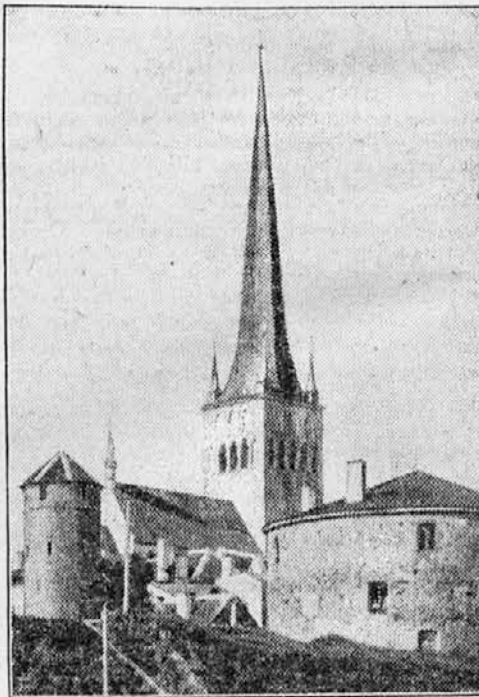
»Če ne bi ženskam vedno rojila po glavi »težka« skrb za njihovo »vitko linijo« in če se ne bi noč in dan bale, da bi se utegnile zrediti, bi bile one same bolj srečne, narod pa bi bil bogatejši. Tako se bo pa zgodilo, da še z lanskim žitom ne bomo vedeli kam, čeprav nas čaka že nova žetev. Kopičenje žita pa je velika nevarnost. Zato nastane vprašanje, če ne bi bilo bolj pametno, da bi Amerikanke začele zopet jesti več kruha, kakor pa da nalašč stradajo.«

Tako pravi g. Bilsaire in ima prav; prav ima tudi v tem, ko trdi, da so baš ženske krive sploh vsega zla na svetu...

Tenorist Caruso

2. avgusta bo preteklo 10 let, kar je umrl svetovnoznani italijanski tenorist Caruso.

Strelna je udarila v cerkev

V Revalu je udarila strela v 80 metrov visoki stolp znamenite Olai-cerkve. Stolp se je vnel. Cerkev prištevajo med najlepše stavbe v Revalu.